

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 8. detsember 2022
(OR. en)

15841/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0407(CNS)

FISC 258
ECOFIN 1302
IA 217

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	8. detsember 2022
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 701 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ digiajastu käibemaksueeskirjade osas

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 701 final.

Lisatud: COM(2022) 701 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 8.12.2022
COM(2022) 701 final

2022/0407 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ digiajastu käibemaksueeskirjade osas

{SEC(2022) 433 final} - {SWD(2022) 393 final} - {SWD(2022) 394 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Käibemaks on kõigi ELi liikmesriikide peamine tuluallikas¹. See on ka ELi eelarve peamine rahastamisallikas, kuna 0,3 % riiklikul tasandil kogutud käibemaksust kantakse ELi eelarvesse omavahenditena, mis moodustab 12 % ELi kogueelarvest. Olenemata käibemaksu olulisest tähtsusest eelarvepoliitika kujundamisel takistavad käibemaksusüsteemi toimimist mitteoptimaalsed käibemaksu kogumise ja kontrolli meetodid. Samuti toob see kaasa liigse maksukoormuse ja nõuete täitmisega seotud kulud.

Saamatajäänud maksutulu, mida nimetatakse käibemaksulõheks,² tähistab probleeme, mis on põhjustatud käibemaksu mitteoptimaalsest kogumisest ja kontrollist. Hinnanguliselt on see 2020. aastal kokku 93 miljardit eurot, millest märkimisväärne osa tuleneb varifirmadega seotud ühendusesisesest pettusest³. Käibemaksulõhe hõlmab ka riigisiseste käibemaksupettuste ja maksudest kõrvalehoidmise, käibemaksustamise vältimise, pankrottide ja maksejõuetuse tõttu saamata jäänud maksutulu, samuti valearvestusi ja haldusvigu. Käibemaksusüsteem ei ole mitte ainult pettustealdis, vaid on muutunud ka ettevõtjate jaoks üha keerukamaks ja koormavamaks. Eelkõige ei ole 30 aastat kehtinud piiriülese kaubanduse käibemaksueeskirjad kohandatud ettevõtlusega tegelemiseks digiajastul, mistõttu on vaja kaaluda, kuidas saaks tehnoloogiat kasutada ettevõtjate halduskoormuse ja sellega seotud kulude vähendamiseks, samal ajal võideldes maksupettuste vastu.

Seetõttu teatas komisjon oma õiglase ja lihtsa maksustamise 2020. aasta tegevuskavas, millega toetatakse majanduse taastamise strateegiat,⁴ seadusandlikust paketist „Digiajastu käibemaksueeskirjad“, mis lisati ka komisjoni 2022. aasta tööprogrammi⁵. Käesolev ettepanek on osa sellest paketist koos ettepanekuga võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 seoses digiajastu jaoks vajaliku käibemaksualase halduskoostöö korraldusega,⁶ ja ettepanekuga võtta vastu nõukogu rakendusmäärus, millega muudetakse nõukogu rakendusmäärust (EL) nr 282/2011 seoses teatavate käibemaksukordade teabenõuetega⁷.

Pärast komisjoni maksualase tegevuskava väljakuulutamist teatas nõukogu, et ta "toetab komisjoni ettepanekut täpsustada, lihtsustada ja ajakohastada ELi käibemaksunorme“, „väljendab heameelt komisjoni väljakuulutatud algatuse üle ajakohastada aruandluskohustusi

¹ Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tax_revenue_statistics.

² Käibemaksulõhe on käibemaksualastel õigusaktidel ja lisaeeskirjadel põhineva eeldatava käibemaksutulu ja tegelikult kogutud maksusumma vahe, vt https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/vat-gap_en.

³ Europol, <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/crime-areas/economic-crime/mtic-missing-trader-intra-community-fraud>

⁴ COM(2020) 312 final.

⁵ COM(2021) 645 final (II lisa, punkt 20).

⁶ Palun lisage viide, kui see on saadaval.

⁷ Palun lisage viide, kui see on saadaval.

piiriüleste tehingute puhul ELis ja uurida vajadust veelgi ühtlustada aruandluskohustusi riigisiseste tehingute puhul ja [...] komisjoni kavatsust uurida vajadust kohandada käibemaksuraamistikku vastavalt platvormimajandusele⁸. Euroopa Parlamendi resolutsioonides on üldiselt toetatud käibemaksupettuste vastu võitlemise algatusi⁹. Lisaks teatas Euroopa Parlament oma selgest toetusest algatusele, öeldes, et ootab seadusandlikku ettepanekut käibemaksuaruannete esitamise kohustuste ajakohastamise kohta¹⁰. Hiljuti võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni¹¹, milles märgiti andmete ja digivahendite potentsiaali bürokraatia vähendamisel ja mitmesuguste maksumaksjate kohustuste lihtsustamisel, eelkõige käibedeklaratsioonide ja koondaruannete valdkonnas, pooldati komisjoni ettepanekut moderniseerida, lihtsustada ja ühtlustada käibemaksuga seotud nõudeid, kasutades tehingupõhist reaajas aruandlust ja e- arveldamist. Resolutsioonis rõhutatakse ka seda, et liikmesriikide maksuõiguse normide mitmekesisus kujutab endast tülikat probleemi, ning kuigi resolutsioonis kiidetakse heaks liidu käibemaksu ühe akna süsteem, taotletakse resolutsioonis selle kohaldamisala laiendamist nii, et see hõlmaks laiemat teenustevalikut.

Sellel paketil on kolm põhieesmärki:

- (1) ajakohastada **käibemaksu aruandluskohustusi**,¹² kehtestades digitaalse aruandluse nõuded, millega standarditakse teavet, mida maksukohustuslased peavad iga tehingu kohta maksuhaldurile elektrooniliselt esitama. Samal ajal nähakse piiriüleste tehingute puhul ette e-arveldamise kasutamist;
- (2) lahendada **platvormimajanduse**¹³ probleeme, ajakohastades platvormimajanduse suhtes rakendatavaid käibemaksueeskirju, et käsitleda võrdse kohtlemise küsimust, täpsustades nende tehingute suhtes rakendatavaid eeskirju teenuste osutamise koha kohta ning suurendades platvormide rolli käibemaksu kogumisel, kui need vahendavad lühiajalise majutuse või reisijateveoteenuste osutamist, ning
- (3) vältida vajadust ELis mitu korda **käibemaksukohustuslasena registreerimise** järele ning parandada kaupade kaugmüügi puhul käibemaksu deklareerimiseks ja maksmiseks kasutatava vahendi¹⁴ toimimist, võttes kasutusele ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise. See tähendab seda, et täiustatakse ja laiendatakse olemasolevaid käibemaksu/impordi ühe akna süsteeme ja

⁸ Nõukogu järeldused majanduse taastamise ajal toimuva õiglase ja tõhusa maksustamise kohta, digiüleminekuga seotud maksustamisprobleemide kohta ja hea maksuhaldustava kohta ELis ja mujal (FISC 226, ECOFIN 1097, dokument [13350/20](#)).

⁹ Euroopa Parlamendi 24. novembri 2016. aasta resolutsioon lõpliku käibemaksusüsteemi väljatöötamise ja käibemaksupettuste vastase võitluse kohta (2016/2033(INI)); Euroopa Parlamendi 4. oktoobri 2018. aasta resolutsioon tollipettuste vastase võitluse ning ELi omavahendite kaitse kohta (2018/2747(RSP)).

¹⁰ Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2022. aasta resolutsioon kuuenda käibemaksudirektiivi rakendamise kohta: mis on veel puudu ELi käibemaksulõhe ületamiseks? (2020/2263(INI)).

¹¹ Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2022. aasta resolutsioon soovitusel komisjonile õiglase ja lihtsama maksustamise kohta, millega toetatakse majanduse taastamise strateegiat (P9_TA(2022)0082).

¹² Käibemaksu aruandluskohustustega viidatakse käibemaksukohustuslasena registreeritud ettevõtjate kohustusele esitada maksuhaldurile korrapäraselt aruandeid oma tehingute kohta, et oleks võimalik teha järelevalvet käibemaksu kogumise üle.

¹³ Selles kontekstis hõlmab mõiste „platvormimajandus“ teenuste osutamist platvormi vahendusel.

¹⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/vat-e-commerce_et.

pöördmaksustamise süsteeme, et viia miinimumini juhud, mil maksukohustuslasel tuleb end registreerida teises liikmesriigis.

(1) Käibemaksu aruandluse ja digitaalse aruandluse nõuded

Käibemaksudirektiiv pärineb 1970. aastatest ja seepärast ei hõlma vaikumisi aruandluse nõuded digitaalset aruandlust. Samas näitab ülemaailmne suundumus, et traditsiooniliselt käibemaksunõuete täitmiselt minnakse üle tehingupõhiste andmete maksuhalduritega reaalsajas jagamisele, mis põhineb sageli e-arveldamisel. Käibemaksudirektiiv¹⁵ kujutab endast märkimisväärset takistust digitaliseerimisele, sest liikmesriikidele tuleb teha erand, et nad saaksid võtta vastu digitaalse aruandluse nõuded, mis põhinevad kohustuslikel e-arvete esitamise nõuetel.

Sellegipoolest on mitu liikmesriiki eelkõige sellise erandi rakendamise teel kehtestanud mitmesuguseid digitaalse aruandluse nõudeid, tagades maksuhalduritele tehingupõhise teabe. Meetmed on käibemaksu kogumise suurendamisel edukaks osutunud, eeskätt tänu maksukontrolli paranemisele ja sellele, kuidas tõkestavad meetmed nõuete täitmatajätmist on vähendanud. Sellega seoses suurenes käibemaksutulu 2014.–2019. aastal hinnanguliselt 19–28 miljardi euro võrra nendes liikmesriikides, kes kehtestasid sellel ajavahemikul digitaalse aruandluse nõuded; seega suurenes käibemaksutulu vastavalt 2,6–3,5 % aastas¹⁶.

Käibemaksudirektiiv annab liikmesriikidele ulatusliku kaalutusõiguse, et kehtestada kohustused, mida nad peavad vajalikuks, et tagada maksude nõuetekohane kogumine ja hoida ära maksudest kõrvalehoidmine. Seetõttu on digitaalse aruandluse nõuded liikmesriikide lõikes väga erinevad. Need võivad seisneda: i) äritehingute kuuaruannete edastamises, ii) arvete reaalsajas esitamises, iii) arveandmete reaalsajas või peaaegu reaalsajas edastamises või iv) maksu- ja raamatupidamisandmete või käibemaksuarvestuse esitamises. Teised liikmesriigid on rakendanud tehingutest teatamiseks mittedigitaalseid vahendeid, näiteks nimekirjade esitamist, milles ei esitata mitte tehingu tasandi andmeid, vaid üksnes müügi- või ostuväärtused teenuse osutaja või teenuse saaja kohta (teenuse osutajate ja teenuse saajate nimekirjad). Kõik need nõuded lisanduvad käibedeklaratsioonide esitamise nõudele.

Sidusrühmad kinnitasid konsulteerimise käigus erinevate käibemaksu digitaalse aruandluse nõuete kiirest kehtestamisest tulenevate probleemide ulatust ja kiiresti

¹⁵ Liikmesriikidel puudub selge võimalus kohustuslike e-arvete esitamise nõuete kehtestamiseks, et tagada käibemaksu nõuetekohane kogumine ja vältida käibemaksupettusi. Käibemaksudirektiivi artiklis 232 seatakse e-arvete kasutamise tingimuseks arve vastuvõtja nõusolek; sellest sättest ei saa kõrvale kalduda artikliga 273, mis võimaldab liikmesriikidel kehtestada maksumaksjatele muid kohustusi, et tagada käibemaksu nõuetekohane kogumine ja vältida käibemaksupettusi. Seega, kui liikmesriik soovib kehtestada kohustuslikud e-arvete esitamise nõuded, tuleb tal taotleda erandit direktiivist vastavalt selle artiklile 395, mille puhul on vajalik, et nõukogu annaks komisjoni ettepanekule ühehäälselt nõusoleku.

¹⁶ Selleks et hinnata, kas digitaalse aruandluse nõuded parandasid käibemaksunõuete täitmist, vähendades seeläbi käibemaksulõhet ja suurendades käibemaksutulu, tehti uuringu „Käibemaks digiajastul“ raames ökonomeetriline analüüs. Digitaalse aruandluse nõuete mõju hinnatakse kahe sõltuva muutuja järgi: käibemaksulõhe ja C-tõhusus. Näidisspetsifikatsioonide ja tulemuste täielik kirjeldus on esitatud käesolevale ettepanekule (komisjoni talituste töödokument SWD(2022) 393) lisatud mõjuhinnangu aruande 4. lisas.

tegutsemise vajadust¹⁷. Sellest tulenev õigusraamistiku killustatus toob kaasa nõuete täitmisega seotud lisakulud ettevõtjatele, kes tegutsevad eri liikmesriikides ja peavad seetõttu täitma erinevaid kohalikke nõudeid, ning loob tõkkeid ühtsel turul. Kuna üha rohkemates liikmesriikides rakendatakse digitaalse aruandluse kohustuse erinevaid mudeleid,¹⁸ on killustatuse kulud hargmaiste ettevõtjate jaoks (ettevõtted, mis tegutsevad rohkem kui ühes liikmesriigis)¹⁹ märkimisväärsed. Kogu ELis on need hinnanguliselt ligikaudu 1,6 miljardit eurot aastas, millest 1,2 miljardit eurot kannavad hargmaised väikeettevõtjad ja 0,4 miljardit eurot hargmaised suureettevõtjad²⁰.

Lisaks ei võimalda kehtiv ühendusesiseste tehingute aruandlussüsteem (mida käibemaksudirektiivis nimetatakse koondaruanneteks²¹) liikmesriikidel võidelda tõhusalt nende tehingutega seotud käibemaksupettuste vastu. Kehtivad koondaruanded pärinevad 1993. aastast ja neid ei ole pärast seda olulisel määral muudetud. Need ei ole digimajanduse jaoks ette nähtud ja neid ei saa võrrelda palju kaasaegsemate digitaalsete aruandlussüsteemidega, mida mõned liikmesriigid rakendavad riigisiseste tehingute puhul.

Lisaks muule on puudus ka see, et koondaruannetes esitatakse iga maksukohustuslase kohta ainult koondandmed, mitte tehingupõhised andmed. Lisaks ei võimalda need võrrelda teenuste osutamise või kaupade tarnete andmeid soetamise omadega, kuna käibemaksudirektiivi kohaselt on ühendusesisese soetamise aruandlus liikmesriikidele vabatahtlik ja vähem kui pooled liikmesriigid on selle kohustuse kehtestanud. Peale selle ei pruugi need andmed olla nende mõlema puhul andmete esitamise sageduse tõttu teiste liikmesriikide maksuhalduritele õigel ajal kättesaadavad, kuna kohalikel maksuhalduritel kulub andmete süsteemi üleslaadimiseks aega. Nendele puudustele juhtisid õigustatult tähelepanu peaaegu kaks kolmandikku avalikule konsulteerimisele reageerinud teadlikest sidusrühmadest, kes nõustusid täielikult või osaliselt, et koondaruanded oleksid

¹⁷ Avaliku konsulteerimise kokkuvõte on kättesaadav järgmisel veebiaadressil: kaibemaks.digiajastul.europa.eu.

¹⁸ Mitmes liikmesriigis kehtivad praegu eri liiki digitaalse aruandluse nõuded: e-arveldamise kontrollimine ja heakskiitmine (Itaalia), reaalarajas aruandlus (Ungari, Hispaania), SAF-T standardi kohane aruandlus (Leedu, Poola, Portugal), käibemaksukohustuslasena registreerimine (Bulgaaria, Horvaatia, Tšehhi, Eesti, Läti, Slovaki Vabariik); mõned liikmesriigid (Prantsusmaa, Kreeka, Rumeenia) on avalikult teatanud eelseisvatest aruandlusnõuetest.

¹⁹ Eurostati hinnangul on liidus ligikaudu 210 000 hargmaist ettevõtjat, kellest 85 %-l on kohalik peakorter ja ülejäänud on välismaiste majandusüksuste kontrolli all.

²⁰ Need tulenevad peamiselt märkimisväärsetest asutamiskuludest, eelkõige keerulisemate digitaalse aruandluse nõuetega riikides. Nõuete täitmise puhul võib eeldada, et väike hargmaine ettevõtja peab investeerima SAF-T standardi nõuete täitmiseks ligikaudu 10 000 eurot, andmete reaalarajas esitamise nõuete täitmiseks 25 000 eurot ja e-arveldamise jaoks enam kui 50 000 eurot. Suure hargmaise ettevõtja puhul ulatuvad need arv näitajad SAF-T standardi nõuete puhul kuni 50 000 euroni, andmete reaalarajas esitamise nõuete puhul 200 000 euroni ja e-arveldamise puhul 500 000 euroni.

²¹ Kui ettevõtja müüb kaupu või teenuseid teises liikmesriigis asuvale ettevõtjale, on ta kohustatud esitama oma liikmesriigile koondaruande, milles on üksikasjalikult kirjeldatud ettevõtjat, kellele ta on teenuseid osutanud või kaupu müünud, ning sellele ettevõtjale osutatud teenuste või müüdud kaupade kogusumma. Teavet jagatakse liikmesriikide vahel ja seda kasutatakse nõuete täitmise tagamiseks.

liidusiseste pettuste vastu võitlemisel tõhusamad, kui andmeid kogutaks tehingupõhiselt ja tehingu toimumise ajale lähemal.

Piiriüleste tehingute aruandluse mis tahes reformiga kaasnevad paratamatult muudatused liikmesriikide pädevate asutuste ja käibemaksuteabe vahetamise süsteemi (VIES) vahelises halduskoostöös ja andmevahetuses²².

Need probleemid lahendatakse seoses ühendusesisese kaubandusest tuleneva käibemaksu vastase võitlusega, võttes kasutusele tehingutepõhise aruandlussüsteemi, mis tagab liikmesriikidele peaaegu reaajas teabe, kooskõlas edukalt toimivate süsteemidega, mida mitu liikmesriiki on riigisiseste tehingute puhul juba rakendanud. Seoses riigisiseste aruandlussüsteemide ühtlustamata jätmisega lahendatakse probleemid ühtse vormi kehtestamise teel, mida selline aruandlus peab järgima, võimaldades maksukohustuslastel alati esitada andmeid e-arvetest, mis on väljastatud vastavalt Euroopa standardile, mis on kehtestatud direktiivis 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul²³.

(2) Platvormimajanduse käibemaksuga maksustamine

Platvormimajanduse ärimudeli²⁴ esilekerkimine on põhjustanud käibemaksusüsteemis uusi probleeme. Üks neist probleemidest on käibemaksualane ebavõrdsus.

Käibemaksueeskirjade kohaselt on maksukohustuslane iga (füüsiline või juriidiline) isik, kes teostab iseseisvalt mis tahes majandustegevust²⁵. Maksukohustuslased peavad end käibemaksukohustuslasena registreerima ja oma müügil käibemaksu nõudma. Üksikisikuid, kelle puhul on tegemist eraisikutega, ei käsitata siiski

²² 1993. aastal ühtse turu kehtestamisega kaotati piirikontroll ning see asendati teenuste ja kaupade ühendusesisese aruandluskohustusega, kasutades käibemaksualaseid perioodilisi koondaruandeid (koondaruanne on lihtne vorm, mille kauplejad esitavad lisaks käibedeklaratsioonile kord kuus/kvartalis, et deklareerida teistes liikmesriikides asuvatele kauplejatele osutatud teenused ja tarnitud kaubad, ning mis sisaldab teenuse saajate käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit ja teenuste või tarnete koguväärtust teenuse saaja kohta konkreetsel ajavahemikul). Koondaruandeid säilitatakse riiklikes käibemaksuandmebaasides. Need andmebaasid ühendatakse seejärel elektroonilise liidesega VIES (käibemaksuteabe vahetamise süsteem), kusjuures komisjon haldab liikmesriikidevahelisi andmesideühendusi, samas kui riiklikud VIESi rakendused tuleb välja töötada liikmesriikidel. Maksuhaldurid omavad maksukontrolli eesmärgil juurdepääsu VIESis asuvale teabele, samal ajal kui ettevõtjad kasutavad VIESi veebimoodulit (VoW), et kontrollida kaupade või teenustega tehtavate piiriüleste tehingute puhul oma kliendi Euroopa Liidus registreeritud käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri kehtivust.

²³ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul.](#)

²⁴ Platvormimajandust kasutatakse sellise mitmepoolse tehingumudeli kirjeldamiseks, mille puhul on kaasatud kolm või enam poolt. Nende tehingute puhul vahendab **veebiplatvorm** kahe või enama eraldiseisva, kuid üksteisest sõltuva kasutajarühma vahelist suhtlust. Sellises koostöös võib üks platvormi pool (pakkuja või teenuseosutaja) osutada teisele poolele (tarbija) tasu eest teenuseid. Platvorm nõuab enamasti tehingu vahendamise eest tasu.

²⁵ Käibemaksudirektiivi artikli 9 ja selle väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on mõistel „majandustegevus“ väga lai tähendus. Mõiste „iseseisvalt“ viitab siiski sellele, et töötajaid ei käsitata maksukohustuslastena.

maksukohustuslastena. Lisaks on väikeettevõtjad käibemaksust vabastatud lihtsustamismeetme tõttu, mis vabastab nad käibemaksualastest halduskohustustest.

Kuni viimase ajani leiti, et eraisikud ja maksust vabastatud väikeettevõtjad ei mõjuta turukonkurentsi käibemaksukohustuslasena registreeritud ettevõtjatega. Platvormimajanduse valdkonnas on aga kasutusele võetud uued ärimudelid, mis on ka seda olukorda muutnud.

Eraisikud ja väikeettevõtjad võivad osutada oma käibemaksuvabasid teenuseid platvormi kaudu ning mastaabisäästu ja võrguefekti²⁶ tõttu konkureeritakse otseselt traditsiooniliste käibemaksukohustuslasena registreeritud teenuseosutajatega. See tähendab seda, et näiteks hotell võib konkureerida majutuskohdade veebistidega, mis ei nõua oma teenustelt käibemaksu. Euroopas võib platvormi kaudu pakutava majutuse hind olla keskmiselt 8–17 % odavam kui piirkondliku hotelli keskmine ühe päeva majutustasu²⁷. Uuringus „Käibemaks digiajastul“²⁸ esitatud teave näitab, et (kuigi see varieerub sõltuvalt platvormi liigist) kuni 70 % kõigist platvormi kasutavatest teenuseosutajatest ei ole käibemaksukohustuslasena registreeritud. Enam kui kaks kolmandikku vastajatest, kes avaldasid selles küsimuses arvamust, olid kogenud selliseid konkurentsimoonusi.

Uuringus on selgelt esile toodud, et reisijateveo sektoris ja majutussektoris on käibemaksualast ebavõrdsust kõige teravamalt tunda (kuna majutusplatvormi mudel konkureerib otseselt hotellisektoriga ja reisijateveo platvormi mudel otseselt eraõiguslike taksoettevõtjatega). Need on ka platvormimajanduse kaks suurimat sektorit,²⁹ mille puhul toimub kaupade müük platvormide kaudu (seda nimetatakse ka e-kaubanduseks), millel on oma eeskirjad kaubatarnete kohta.

Teine probleemne valdkond on nende platvormide osutatavate teenuste suhtes rakendatavad käibemaksueeskirjad, mis ei ole piisavalt selged, eelkõige teenuseosutaja käibemaksukohustuslase staatuse kindlaks määramise puhul.

Kui teenuseosutaja asukoht on muus liikmesriigis kui platvormi oma, sõltub platvormi kaudu osutatavate vahendusteenuste käibemaksuga maksustamine platvormi kaudu teenuseid osutavate isikute maksukohustuslase staatusest. Sellises olukorras, olenemata sellest, kas teenuseosutaja on maksukohustuslane või mitte, võib platvorm rakendada käibemaksu ühe akna süsteemi või pöördmaksustamist. Selline piiritlemine ei ole siiski lihtne, sest platvormidel puudub sageli teave, mida nad vajavad teenuseosutaja maksukohustuslase staatuse hindamiseks.

Lisaks on liikmesriigid platvormimajanduse suhtes rakendatavaid käibemaksudirektiivist tulenevaid mitmesuguseid eeskirju kohaldanud erineval moel³⁰. Näiteks käsitatakse mõnes liikmesriigis platvormide tasulisi

²⁶ Suutlikkus luua võrgustikke, mille kaudu iga lisakasutaja parandab kõigi olemasolevate kasutajate kasutuskogemust, suurem arv inimesi või osalejaid suurendab kauba või teenuse väärtust.

²⁷ <https://ipropertymanagement.com/research/airbnb-statistics>.

²⁸ Uuring „Käibemaks digiajastul“, lõpparuanne (I–III köide), erileping nr 07, millega rakendatakse raamlepingut nr TAXUD/2019/CC/150.

²⁹ Ökosüsteemi väärtus on vastavalt 38,2 miljardit eurot ja 43,2 miljardit eurot aastas.

³⁰ Uuringu „Käibemaks digiajastul“ (II osa) käibemaksu kajastav tabel 25 näitab, et 44 % vastanutest pidas käibemaksueeskirjade erinevat kohaldamist liikmesriikides probleemiks.

vahendusteenuseid elektrooniliselt osutatavate teenustena, teistes aga vahendusteenustena. Neid eeskirju on vaja täpsustada, kuna ELi käibemaksueeskirjade praegune erinev kohaldamine liikmesriikides võib viia erinevate teenuste osutamise kohtade rakendamiseni,³¹ mis võib edaspidi kaasa tuua topeltmaksustamise või maksustamata jätmise.

Veel üks probleemne valdkond on seotud platvormidele pandud kohustustega.

Platvormid peavad säilitama konkreetset teavet³² vahendatavate teenuste või kaupade tarnete kohta ning tegema selle taotluse korral liikmesriikidele kättesaadavaks. Platvormid seisavad aga silmitsi hulga erinevate nõuetega, mida liikmesriigid seoses asjakohase teabe esitamise ajakava ja vormiga esitavad. Seetõttu on vajalik seadustamine. Lisaks peavad platvormid pettuste vastu võitlemiseks asjakohast teavet säilitama ja tegema selle kättesaadavaks mitte üksnes ettevõtetevahelise (nagu praegu), vaid ka ettevõtjalt tarbijale suunatud teenuste osutamise või kaupade tarnete puhul.

Nende probleemide lahendamiseks võetakse kasutusele eeldatava teenuseosutaja mudel, mille kohaselt arvestavad platvormid teenuselt käibemaksu juhul, kui teenuseosutaja käibemaksu ei nõua, tagades seeläbi lühiajalise majutuse ja reisijateveo digisektori ja tavasektori võrdse kohtlemise. Lisaks täpsustatakse vahendusteenuse käsitlust, et võimaldada teenuste osutamise kohaga seotud eeskirjade ühetaolist kohaldamist, ning rakendatakse meetmeid, et ühtlustada teabe edastamist platvormilt liikmesriikidele.

(3) Käibemaksukohustuslasena registreerimise nõuded ELis

Ettevõtjad, kes teevad teistes liikmesriikides maksustatavaid tehinguid, seisavad endiselt silmitsi käibemaksunõuete täitmisest tuleneva märkimisväärse koormuse ja kuluga, mis tõkestavad ühtse turu toimimist. Nende hinnanguline suurus on järgmine.

- Teises liikmesriigis käibemaksukohustuslasena registreerimisega seotud ühekordsed kulud on vähemalt 1 200 eurot.
- Käibemaksunõuete täitmisega seotud minimaalne aastane jooksevkulu teises liikmesriigis on keskmise ettevõtja puhul 8 000 eurot ja VKE puhul 2 400 eurot.

E-kaubanduse käibemaksupaketis, mida hakati rakendama 1. juulil 2021, nähti esimest korda ette ulatuslikud käibemaksualased õigusaktid, mis käsitlevad e-kaubanduse põhist majandust (mille puhul tarbijad tellisid kaupa peamiselt interneti kaudu otse teiste liikmesriikide ja kolmandate riikide teenuseosutajatelt). E-kaubanduse paketi raames välja töötatud (või laiendatud) korrad on leevendanud nende ettevõtjate registreerimiskoormust, kes teevad tehinguid liikmesriikides, kus ei ole nende asukoht, vältides nii teenuseosutajate või eeldatavate teenuseosutajate

³¹ Mittemaksukohustuslasele elektrooniliselt osutatavate teenuste osutamise kohaks on teenuse saaja asukoht, samas kui mittemaksukohustuslasele vahendusteenuste osutamise kohaks on koht, kus toimub asjaomane tehing, mis näiteks kinnisasjaga seotud teenuste puhul oleks selle asukoht.

³² Käibemaksudirektiivi artikkel 242a.

käibemaksukohustuslasena registreerimise vajadust igas liikmesriigis, kus asub nende teenuse saaja.

Neid kordasid nimetatakse ELi tarbijatele teenuste osutamise või kaupade tarnete puhul käibemaksu ühe akna süsteemiks ja tarbekaupade väikesaadetiste (mille väärtus ei ületa 150 eurot) importimise puhul impordi ühe akna süsteemiks. Konkreetsed käibemaksusätted ja -kohustused kehtestati platvormide jaoks (millega seoses võeti kasutusele mõiste „eeldatav teenuseosutaja“), millel on e-kaubanduse põhises majanduses domineeriv positsioon.

Käibemaksu ühe akna süsteemi ja impordi ühe akna süsteemi rakendamine on osutunud väga edukaks, nagu näitas e-kaubanduse paketi hindamine³³. Liikmesriigid kinnitasid majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu (ECOFIN) 2022. aasta märtsi järeldustes³⁴ käibemaksu ühe akna süsteemist ja impordi ühe akna süsteemist saadavat kasu ettevõtjatele ja ühtsele turule.

Mõnede teenuste osutamine ja kaupade tarnimine ei kuulu siiski kummagi lihtsustamiskorra alla, vaid nende suhtes rakendatakse teistes liikmesriikides jätkuvalt koormavaid käibemaksuarvestuse nõudeid. Need hõlmavad teatavat liiki kaupade tarnimist, mis võib küll toimuda piiriüleselt, kuid ei kuulu kaupade liidusisese kaugmüügi määratluse alla. Kuna impordi ühe akna süsteemi kasutamine on praegu vabatahtlik, on selle mitme käibemaksukohustuslasena registreerimise vajaduse leevendamise suutlikkus piiratud, mistõttu ei suudeta impordiprotsessi keerukust võimalikult suurel määral vähendada.

Käibemaksu ühe akna süsteemi ja impordi ühe akna süsteemi kohaldamisala laiendamine vähendaks veelgi vajadust ELis mitme käibemaksukohustuslasena registreerimise järele.

Ettepanek „Käibemaks digiajastul“ on õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi algatus, milles käsitletakse käibemaksueeskirju digitehnoloogia üha suureneva kasutuse kontekstis³⁵ nii maksuhaldurite kui ka äriühingute seas. Käibemaksusüsteemis ei ole tehnoloogia arenguga loodavaid võimalusi seni täielikult ära kasutanud. Uued digivahendid ja -lahendused aitavad maksuhalduritel tõhusamalt võidelda käibemaksulõhe vastu, samal ajal võimaldades lihtsustada käibemaksunõuete täitmist ja vähendades sellega seotud kulusid. Sellest tulenevalt on käesoleva algatuse eesmärk püüda veelgi rohkem kohandada ELi käibemaksuraamistikku digiajastuga.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

See algatus on kooskõlas komisjoni 2018. aastal esitatud ettepanekuga³⁶ liikmesriikidevahelise kaubanduse maksustamisel kohaldatava lõpliku käibemaksusüsteemi

³³ Vt punkt 3 allpool.

³⁴ Nõukogu 15. märtsi 2022. aasta järeldused e-kaubanduse käibemaksupaketi rakendamise kohta, ST 7104/22.

³⁵ Komisjoni 2022. aasta tööprogramm, II lisa: õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi algatused, alajagu „Inimeste hüvanguks toimiv majandus“ (nr 20).

³⁶ COM(2018) 329 final.

toimimise kohta, mis on endiselt nõukogus arutamisel. Käesoleva ettepaneku eesmärk on asendada praegu kehtiv üleminekusüsteem,³⁷ käsitades ühendusesiseseid tehinguid samamoodi nagu riigisiseseid tehinguid. Käibemaks kuulaks tasumisele kaupade sihtliikmesriigis³⁸ selle liikmesriigi maksumäära alusel, kuid teenuseosutaja nõuaks selle sisse ja koguks seda oma liikmesriigis. Algatus „Käibemaks digiajastul“ võib tugevdada nii praegu kehtivat kui ka lõplikku käibemaksusüsteemi.

E-kaubanduse käibemaksupakett loodi selleks, et käibemaksusüsteem ümber kujundada ning seda ajakohastada ja moderniseerida, et tagada selle asjakohasus ja tõhus rakendamine e-kaubanduse turu uutes oludes. Samal ajal püüti reformidega lihtsustada käibemaksunõuete täitmist seaduslike ettevõtjate jaoks, kes tegelevad piiriülese internetikaubandusega, võttes kasutusele uue lähenemisviisi maksude kogumiseks. Peamine eesmärk oli luua õiglasem, lihtsam ja ühtlustatum maksustamissüsteem. Käesolev ettepanek tugineb e-kaubanduse käibemaksueeskirjade edukale reformile, mis vähendab veelgi identifitseerimata tehingute tarbimisliikmesriigis registreerimise vajadust. See hõlmab muu hulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) suhtes rakendatavate kehtivate e-kaubanduse eeskirjade ajakohastamist, mis võimaldab VKEdel saada kasu nii uue VKEde³⁹ korraga kui ka olemasoleva käibemaksu ühe akna süsteemi korraga kaasnevast lihtsustamisest.

Algatusega toetatakse ELi kestliku majanduskasvu strateegiat,⁴⁰ milles viidatakse paremale maksude kogumisele, maksupettuste, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise vähendamisele ning ettevõtjate, üksikisikute ja maksuhaldurite jaoks nõuete täitmisega seotud kulude vähendamisele. Maksusüsteemide parandamine, et soodustada kestlikumat ja õiglasemat majandustegevust, on samuti osa ELi konkurentsivõimelise kestlikkuse tegevuskavast.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Algatus „Käibemaks digiajastul“ on seotud aluslepingul põhineva eesmärgiga luua toimiv ühtne turg⁴¹ ning kajastab Euroopa Komisjoni prioriteete⁴² parandada ettevõtete maksustamiskeskonna ühtsel turul ja kõrvaldada maksueeskirjade erinevused, mis võivad takistada ühtse turu sügavamat integreerimist. Selle algatuse eesmärk on kohandada ELi käibemaksuraamistikku digiajastuga. Seepärast on selle eesmärgid kooskõlas ka ühega komisjoni kuuest peamisest prioriteedist – digiajastule vastav Euroopa – ja selle eesmärgiga anda ettevõtjatele võimalus digiülemineku potentsiaali ära kasutamiseks.

³⁷ Kehtiva süsteemi kohaselt ei maksustata käibemaksuga piiriüleseid tehinguid, erinevalt riigisisestest tehingutest, mis võimaldavad maksukohustuslastel osta ühtsel turul kaupu käibemaksuvabalt, mis lõhub osadena maksmise ahela ja loob stiimuli pettusteks.

³⁸ Seda süsteemi laiendatakse hilisemas etapis teenustele.

³⁹ [Nõukogu direktiiv \(EL\) 2025/285, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi väikeettevõtete erikorra osas.](#)

⁴⁰ Liikmesriikide riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades on ette nähtud hulk reforme ettevõtluskeskkonna parandamiseks ning digitehnoloogia ja keskkonnahoidliku tehnoloogia kasutuselevõtu soodustamiseks. Lisaks nendele reformidele tehakse olulisi jõupingutusi maksuhaldurite kui avaliku halduse strateegilise sektori digitaliseerimiseks (2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüs (COM(2021) 740 final)).

⁴¹ Euroopa Liidu lepingu artikkel 3.

⁴² https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_en_0.pdf.

Komisjon on seadnud prioriteediks maksude kogumise parandamise ning maksupettuste, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise vähendamise⁴³. Need kaks valdkonda moodustavad algatuse aluse. Algatusega toetatakse samuti ELi kestliku majanduskasvu strateegiat,⁴⁴ milles viidatakse paremale maksude kogumisele, maksupettuste, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise vähendamisele ning ettevõtjate, üksikisikute ja maksuhaldurite jaoks nõuete täitmisega seotud kulude vähendamisele. ELi konkurentsivõimelise kestlikkuse tegevuskavasse on lisatud ka maksusüsteemide parandamine, et soodustada kestlikumat ja õiglasemat majandustegevust.

Algatus „Käibemaks digiajastul“ toimib paralleelselt koos teiste komisjoni algatustega, mis on seotud digimajandusega, nagu näiteks hiljutine ettepanek võtta vastu direktiiv digitaalsete tööplatvormide kaudu töötavate inimeste töötingimuste parandamise kohta⁴⁵ ja käimasolev töö lühiajalise majutuse vallas. Nende algatuste üldeesmärk on muuta platvormid vastutustundlikumaks ja suurendada osa, mida need õigusraamistikus täidavad. See on kooskõlas käesolevas direktiivis kavandatud muudatustega platvormimajanduse kohta, mille puhul vastutavad teatud tingimustel väikeplatvormiteenuse osutajate asemel tasumisele kuuluva käibemaksu tasumise eest platvormid. See parandab käibemaksu kogumist, kuna paljud neist teenuseosutajatest ei ole oma võimalikest käibemaksukohustustest teadlikud ja neil oleks igal juhul raskusi nende kohustuste täitmisega.

Algatus „Käibemaks digiajastul“ tagab samuti kooskõla digivaldkonnas kehtivate õigusaktidega, näiteks ELi direktiiviga, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul (ettevõtetelt riigile)⁴⁶. Selle direktiivi eesmärk on hõlbustada liikmesriikides e-arveldamise ühtse Euroopa standardi kasutamist, et edendada koostalitlusvõimet ja lähenemist ELi tasandil. See võib vähendada piiriülese kaubandusega seotud takistusi, mis tulenevad sellest, kui e-arveldamiseks rakendatakse samal ajal erinevaid riiklikke õiguslikke nõudeid ja tehnilisi standardeid. Algatusega „Käibemaks digiajastul“ nähakse ette, et kõnealust e-arveldamise Euroopa standardit kasutatakse käibemaksu digitaalse aruandluse nõuete puhul vaikemeetodina.

Käesolev algatus on kooskõlas ka tollialase tegevuskavaga⁴⁷. E-kaubanduse haldamine on üks neljast tollialase tegevuskava peamisest tegevusvaldkonnast. Seetõttu piirdub käesolevas

⁴³ 2021. aasta majanduskasvu analüüs (vt lk 13) : https://ec.europa.eu/info/system/files/economy-finance/2022_european_semester_annual_sustainable_growth_survey.pdf.

⁴⁴ Liikmesriikide riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades on ette nähtud hulk reforme ettevõtluskeskkonna parandamiseks ning digitehnoloogia ja keskkonnahoidliku tehnoloogia kasutuselevõtu soodustamiseks. Lisaks nendele reformidele tehakse olulisi jõupingutusi maksuhaldurite kui avaliku halduse strateegilise sektori digitaliseerimiseks (2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüs (COM(2021) 740 final)).

⁴⁵ Kavandatud direktiiv peaks tagama õiguskindluse digitaalsete tööplatvormide kaudu töötavate inimeste tööalase staatuse vallas, parandama nende töötingimusi (sealhulgas mittepalgaliste töötajate puhul, kelle suhtes rakendatakse algoritmilist juhtimist) ning suurendama platvormitöö läbipaistvust ja jälgitavust, sealhulgas piiriülestes olukordades.

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul.

⁴⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Tegevuskava, et viia tolliliit järgmisele tasemele“, Brüssel, 28.9.2020 ([customs-action-plan-2020_et.pdf](https://ec.europa.eu/customs-action-plan-2020_et.pdf) (europa.eu)).

ettepanekus impordi ühe akna süsteemi korra täiustamine asjakohase korra kohustusliku tagamisega platvormidele. Mis tahes muud täiustused või laiendused, näiteks 150-eurose künnise kaotamine, millest allpool saab kõnealust lihtsustamiskorda rakendada, tehakse käesoleva tollireformi raames⁴⁸.

Euroopa tuleviku konverentsi lõpparuandes⁴⁹ kutsuvad kodanikud üles ühtlustama ja koordineerima maksupoliitikat ELi liikmesriikides, et ennetada maksudest kõrvalehoidmist ja maksustamise vältimist, ning edendama ELi liikmesriikide vahelist koostööd, tagamaks, et kõik ELi ettevõtted maksavad oma õiglase osa maksudest. Algatus „Käibemaks digiajastul“ on nende eesmärkidega kooskõlas.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesoleva direktiiviga muudetakse käibemaksudirektiivi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 113 alusel. Selles artiklis on sätestatud, et nõukogu võtab pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ning majandus- ja sotsiaalkomiteega seadusandliku erimenetluse kohaselt ühehäälselt vastu sätted liikmesriikide kaudseid makse käsitlevate õigusnormide ühtlustamiseks.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

See algatus on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Kuna käibemaksudirektiivi on vaja muuta, ei suuda liikmesriigid ise selle algatuse eesmarke saavutada. Seetõttu peab komisjon, kes vastutab ühtse turu sujuva toimimise tagamise ja ELi üldiste huvide edendamise eest, tegema ettepanekud olukorra parandamiseks rakendatavate meetmete kohta.

Kuna peamised kaalul olevad probleemid – käibemaksu mitteoptimaalne kogumine ja kontroll ning liigne maksukoormus ja nõuete täitmisega seotud kulud – on kõikidele liikmesriikidele ühised, võivad koordineerimata killustatud riiklikud meetmed moonutada liidusisest kaubandust. Sihtkonsultatsiooni käigus⁵⁰ väljendasid ettevõtjad sellega seoses oma eelistust, et käibemaksueeskirju kohaldataks ELi tasandil ühetaoliselt, selle asemel et täita riiklikul tasandil erinevaid aruandlus- ja registreerimiskohustusi. Platvormide puhul esinevad lühiajalise majutuse ja reisijateveo sektoris veebiturgude ja veebiväliste turgude vahelises konkurentsisis märkimisväärsed moonutused ning konkurentsimoonusi põhjustab ka vahendusteenuste osutamise kohaga seotud ühtlustamata lähenemisviis. Seetõttu peab komisjon tagama käibemaksueeskirjade ühtlustamise. Käibemaksu kogumise ja kontrolli puhul näitab käibemaksulõhe suurus ja selle püsivus ajas, et riiklikud vahendid ei ole piiriüleste pettuste vastu võitlemiseks piisavad, mida kajastab varifirmadega seotud

⁴⁸ [Komisjon ootab arvamusi eelseisva ELi tollireformi kohta \(europa.eu\).](https://ec.europa.eu/economy_finance/press_corner.do?method=show&lang=en&cid=123456789)

⁴⁹ „Euroopa tuleviku konverents – aruanne konverentsi lõpptulemuse kohta“, mai 2022, 16. ettepanek, punktid 1–3. Euroopa tuleviku konverentsi peeti 2021. aasta aprillist 2022. aasta maini. See oli ainulaadne kodanike juhitud aruteludemokraatia üritus, mis toimus üleeuroopalisel tasandil ja hõlmas tuhandeid Euroopa kodanikke, samuti poliitilisi osalejaid, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonna esindajaid ja peamisi sidusrühmi.

⁵⁰ Uuring „Käibemaks digiajastul“, lõpparuanne (IV köide, konsulteerimismeetmed), erileping nr 07, millega rakendatakse raamlepingut nr TAXUD/2019/CC/150.

ühendusesisese pettuse hinnanguline tase; sellise pettuse vastu saab tõhusalt ja tulemuslikult võidelda üksnes koordineerivate meetmetega ELi tasandil. Käibemaksupettuste liidusisese aspekti tõttu on järelilikult vajalik ELi sekkumine aruandluskohustustesse.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ega ületa seda, mis on vajalik aluslepingute eesmärkide saavutamiseks, eelkõige ühtse turu sujuvaks toimimiseks.

Proportsionaalsuse tagab asjaolu, et liikmesriikidel on võimalik otsustada, kas kehtestada riigisisised aruandlusnõuded või mitte, lähtudes eelkõige sellest, kas riigisiseste käibemaksupettuste tase on nende jaoks kiireloomuline lahendamist vajav probleem. Nõue, et riiklikud süsteemid peavad olema koostalitlusvõimelised või lähendatud liidusisese digitaalse aruandlusega, on vajalik kogu ELi hõlmava digitaalse aruandluse nõuete raamistiku vastuvõtmiseks.

Platvormimajanduse valdkonnas tagatakse proportsionaalsus sellega, et meede keskendub majutus- ja reisijateveo sektorile, kus käibemaksualase ebavõrdsuse probleem on kõige teravam.

Proportsionaalsuse tagab ka asjaolu, et algatuse nn ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise samm ei sekku liikmesriikide käibemaksukohustuslasena registreerimise protsessidesse. Selle asemel keskendutakse sellele, et piirata juhtumeid, mille puhul väljaspool tarbimisliikmesriiki asuv kaupleja on kohustatud end selles liikmesriigis käibemaksukohustuslasena registreerima.

Kogu ELi hõlmav käibemaksukohustuslasena registreerimise haldusraamistik on proportsionaalne, kuna see muudab ühtse turu toimimise kestlikumaks. Mitmekordse registreerimise vajaduse kaotamist ELis on selle olemuse tõttu võimalik saavutada üksnes käibemaksudirektiivi muutmise ettepaneku teel.

- **Vahendi valik**

Ettepaneku kohaselt tuleb muuta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (edaspidi „käibemaksudirektiiv“), nõukogu rakendusmäärust (EL) nr 282/2011, millega sätestatakse ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ rakendusmeetmed, ja nõukogu määrust (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

E-kaubanduse paketti hakati rakendama 1. juulil 2021 ja sellega tehti hulk muudatusi käibemaksueeskirjades, millega reguleeritakse ettevõtjalt tarbijale suunatud piiriülese e-kaubandustegevuse maksustamist ELis. Kõige tähelepanuväärsemad muudatused hõlmavad liidu ja liiduvälise väikese ühe akna süsteemi korra kohaldamisala laiendamist, 22-eurose käibemaksuvabastuse künnise kaotamist imporditud kaupade puhul ning impordi ühe akna süsteemi kasutuselevõtmist ja erikorra kehtestamist, et toetada käibemaksu kogumist imporditud kaupade kaugmüügilt, mis ei ületa 150 eurot.

Komisjon tegi e-kaubanduse paketi esimese kuue kuu rakendamise järelhindamise. Esialgsed tulemused on väga julgustavad ja annavad tunnistust uute meetmete rakendamise edukusest. Kokku koguti esimese 6 kuu jooksul kolme korra (liidu ja liiduväline käibemaksu ühe akna süsteem ning impordi ühe akna süsteem) abil käibemaksu ligikaudu 8 miljardi euro väärtuses. Hindamise tulemused näitavad, et liidu käibemaksu ühe akna süsteemi ja liiduvälise käibemaksu ühe akna süsteemi korra raames koguti ligikaudu 6,8 miljardit eurot käibemaksu, mis võrdub vähemalt 13,6 miljardi euroga aastas. Lisaks koguti esimese 6 kuu jooksul ligikaudu 2 miljardi euro väärtuses käibemaksu konkreetselt seoses väikese väärtusega saadetiste impordiga, mille tegelik väärtus ei ületa 150 eurot, mis võrdub ligikaudu 4 miljardi euroga aastas. Esimese 6 kuu jooksul väikese väärtusega kaupade impordilt 2 miljardi euro väärtuses kogutud käibemaksust koguti ligikaudu 1,1 miljardit eurot impordi ühe akna süsteemi kaudu. Pakett on täitnud eesmärgi saavutada õiglasem ja lihtsam maksustamissüsteem, kaitstes samal ajal liikmesriikide käibemaksutulu.

Paketi rakendamine on samuti aidanud võidelda käibemaksupettuste vastu. Tolliandmete analüüs näitab, et impordi ühe akna süsteemi 8 suurimat registreeritud kauplejat olid seotud ligikaudu 91 %-ga kõigist impordi ühe akna süsteemi kaudu ELi importimiseks deklareeritud tehingutest. See on väga julgustav statistika, sest see näitab mõju, mida kauplemiskohtadele ette nähtud uued nn eeldatava teenuseosutaja sätted on avaldanud nõuetele vastavusele. Seepärast nähakse ettepanekus majutus- ja reisijateveo sektori tarbeks ette platvormimajanduses eeldatava teenuseosutaja korra kehtestamine.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

6. detsembril 2019 korraldas Euroopa Komisjoni maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat Belgias Brüsselis ürituse „Käibemaks digiajastul“. See üritus tõi kokku käibemaksu valdkonnas tegutsevad sidusrühmad, et arutleda võimaluste ja probleemide üle, mida uus tehnoloogia käibemaksu valdkonnale kaasa toob. Eelkõige arutleti kõrgetasemelise tehnoloogia kasutamise potentsiaali üle. Seminar andis ka võimaluse jagada hiljutisi kogemusi selle kohta, kuidas liikmesriigid kasutavad digilahendusi käibemaksu aruandluse, käibemaksu kogumise ja käibemaksupettuste avastamise jaoks.

Komisjon tegi tehnilisel tasandil arutelude pidamiseks koostööd kahe eksperdirühmaga: käibemaksu tulevikku käsitlev töörühm ja käibemaksu eksperdirühm. Toimused käibemaksu tulevikku käsitleva töörühma (9. veebruaril ja 6. mail 2022) ja käibemaksu eksperdirühma (29. novembril 2021 ja 10. juunil 2022) koosolekud, et arutada mitmesuguseid algatusega „Käibemaks digiajastul“ seotud küsimusi. Platvormimajanduse käibemaksuaspektide allrühmale, mis koosneb käibemaksu tulevikku käsitleva töörühma ja käibemaksu eksperdirühma liikmetest, tehti ülesandeks maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi nõustamine ja abistamine, analüüsivaks põhjalikult käibemaksuga seotud probleeme, millega platvormimajanduse osalejad kokku puutuvad. Selle töötulemused on esitatud järgmisel lehel: [2. käibemaksu tulevikku käsitlev töörühm – raamatukogu \(europa.eu\)](#).

Samuti toimus kaks programmi „Fiscalis“ seminari (2021. aasta mais ja oktoobris), et koguda liikmesriikidelt ja sidusrühmadelt tagasisidet uuringu „Käibemaks digiajastul“ vahearuande ja lõpparuande projekti kohta.

20. jaanuarist kuni 5. maini 2022 korraldati ka avalik konsultatsioon, mille tulemusel saadi 193 vastust. Konsulteerimise käigus küsiti sidusrühmade arvamust selle kohta, kas kehtivad käibemaksueeskirjad vastavad digiajastule ja kuidas saab digitehnoloogiat kasutada selleks, et aidata liikmesriikidel võidelda käibemaksupettuste vastu, ning selleks, et tuua kasu ka ettevõtjatele. Konsulteerimise aruanne on kättesaadav algatuse avaliku konsulteerimise

veebilehel: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13186-VAT-in-the-digital-age/public-consultation_et.

Sidusrühmad nõustasid, et seni kehtinud käibemaksueeskirjad ja tänapäeva digiajastu ei ole kooskõlas.

Käibemaksu aruandlusega seonduvalt nõustasid vastajad, et digitaalse aruandluse nõuded võivad kasu tuua, ning tõid selgelt välja, et nad eelistavad e-arveldamise lahendust, mida saab kasutada ka nende siseprotsessides. Liikmesriigid nõudsid suuremat autonoomiat riigisisest digitaalse aruandluse nõuete üle otsustamisel.

Sidusrühmad tunnistasid üldiselt platvormimajanduse valdkonnas esinevaid probleeme ning esitasid olenevalt vastaja ärimudelist üksikasjalikumaid seisukohti. Need, keda see mõjutaks (st platvormid), lükkasid üldjuhul tagasi nn eeldatava teenuseosutaja sätte ja väljendasid oma eelistust praeguse olukorra säilitamiseks.

Seoses käibemaksukohustuslasena registreerimisega nõustasid sidusrühmad ühehäälselt, et käibemaksu ühe akna süsteemi ja impordi ühe akna süsteemi kohaldamisala tuleb laiendada. Ettevõtjad nõudsid ka pöördmaksustamise kohustuslikuks muutmist ettevõtetevahelise teenuste osutamise või kaupade tarne puhul, millega tegelevad maksukohustuslased, kelle asukoht ei ole asjaomases riigis. Samuti toetati impordi ühe akna süsteemi kohustuslikuks muutmist.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon kasutas analüüsi, mille oli koostanud Economisti Associati S.r.l. seoses uuringuga „Käibemaks digiajastul“ (mis toimus 2020. aasta oktoobrist 2022. aasta märtsini)⁵¹. Lõpparuanne esitati 1. aprillil 2022.

Uuringu eesmärk oli esmalt hinnata praegust olukorda seoses digitaalse aruandluse nõuete ja platvormimajanduse käibemaksuga maksustamise ning ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise ja impordi ühe akna süsteemiga ning teiseks hinnata mitme võimaliku poliitilise algatuse mõju nendele valdkondadele.

- **Mõjuhindang**

Õiguskontrollikomitee vaatas 22. juunil 2022 läbi ettepaneku mõjuhindangu ning kiitis selle oma arvamuses heaks (Ares(2022)4634471). Õiguskontrollikomitee soovitas lisada üksikasjalikumad andmed, et paremini kirjeldada mudelite koostamisel kasutatavaid meetodikaid ja variante veelgi selgitada. Mõjuhindangut muudeti vastavalt, et see hõlmaks liikmesriikide ja sektorite perspektiive platvormimajanduse kohta, modelleerimisel kasutatud ökonomeetrilisi analüüse ja meetodikaid kirjeldati põhjalikult ning variantidega seotud digitaalse aruandluse nõuete ülesehitust kirjeldati üksikasjalikult.

Mõjuhindangus analüüsiti mitut poliitikavarianti.

- **Käibemaksu aruandluse** puhul ulatusid variandid alates lihtsast soovitusest võtta kasutusele ELi digitaalse aruandluse nõuded ja nõuda andmeid konkreetsetes

⁵¹ Uuring „Käibemaks digiajastul“, lõpparuanne (I–III köide), erileping nr 07, millega rakendatakse raamlepingut nr TAXUD/2019/CC/150.

vormingus kuni digitaalse aruandluse nõuete kehtestamiseni nii ELi kui ka siseriiklikul tasandil.

- **Platvormimajanduse käibemaksuga maksustamise** valdkonna puhul varieerusid variandid alates õiguslikust reguleerimisest kuni ulatusliku nn eeldatava teenuseosutaja sätte kehtestamiseni, mida kohaldatakse platvormide kaudu toimuva kogu teenuste müügi suhtes.
- **Käibemaksukohustuslasena registreerimise** puhul olid variandid seotud liidusisese kaubanduse (käibemaksu ühe akna süsteemi erinevad laiendamisvõimalused ja pöördmaksustamise kehtestamine ettevõtetevahelise teenuste osutamise või kaupade tarne puhul, millega tegelevad maksukohustuslased, kelle asukoht ei ole asjaomases riigis) ja väikese väärtusega saadetiste impordiga (mille puhul muudetakse impordi ühe akna süsteem kohustuslikuks erinevatele teenuseosutajatele või kaupade tarnijatele koos teatava piirmääraga või ilma selleta ning kaotatakse 150-eurone künnis impordi ühe akna süsteemi rakendamisel).

Analüüs näitas, et poliitikavariantide parim tasakaal tõhususe, proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse vallas saavutatakse siis, kui ühendatakse omavahel digitaalse aruandluse nõuete kehtestamine ELi tasandil, nn eeldatava teenuseosutaja sätte lühiajalise majutuse ja reisijateveo sektoris ning käibemaksu ühe akna süsteemi ulatuslikum laiendamine, pöördmaksustamine ja platvormide jaoks kohustuslik impordi ühe akna süsteem.

Ajavahemikul 2023–2032 peaks see lähenemisviis kaasa tooma 172–214 miljardit eurot puhaskasu, sealhulgas 51 miljardit eurot kokkuvõidu. See kokkuvõide hõlmab järgmist:

- 41,4 miljardit eurot käibemaksu aruandlusest (11 miljardit eurot seni kehtinud aruandluskohustuste kaotamisest, 24,2 miljardit eurot killustatusega kaasnenud kulude vähendamisest, 4,3 miljardit eurot kokkuvõidu eeltäidetud käibedeklaratsioonidest ja 1,9 miljardit eurot e-arveldamisest saadavast kasust),
- 0,5 miljardit eurot platvormimajanduse valdkonna ühtlustamisest ja reguleerimisest ning
- 8,7 miljardit eurot käibemaksukohustuslasena registreerimise kohustuse kaotamisest. Loodetav kasu on seotud ka keskkonna-, sotsiaal- ja ettevõtlusvaldkonna automatiseerimise ning ühtse turu toimimise (võrdsemad tingimused) ja maksukontrolli tõhususega.

Kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega nr 8 ja 9⁵² edendab tõhusam ja kestlikum käibemaksusüsteem majanduskasvu, samal ajal kui digitaalne aruandlus toetab ettevõtlusvaldkonna automatiseerimist ja edendab innovatsiooni. Kooskõlas põhimõttega „digitaalsus normiks“ tagatakse digitaalse aruandluse kasutuselevõtuga kokkuvõide paberarvete vallas ja see toob kasu keskkonnale.

Mõjuhindang ja selle lisad, kokkuvõte ja komitee arvamus mõjuhindangu kohta on kättesaadavad portaalis „Avaldage arvamust!“ konsultatsiooni veebilehel:

⁵²

<https://sdgs.un.org/goals>.

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13186-VAT-in-the-digital-age_et.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Käesolev ettepanek on õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi algatus, mille eesmärk on ajakohastada kehtivaid käibemaksueeskirju ja võtta arvesse digitehnoloogia pakutavaid võimalusi⁵³. Ettepanek peaks eeldatavasti ühtlustama käibemaksuga maksustamist ja edendama teenuste piiriülest osutamist või kaupade tarnet ühtsel turul ning aitama parandada maksude kogumist ja seeläbi tagama COVID-19 pandeemiast taastumise ajal kestliku maksutulu.

Eeldatakse, et piiriülestes tehingutes osalevad ettevõtted saavad ettepaneku kehtestamisest kasu. Üldiselt toetab digitaalse aruandluse nõuete kehtestamine ELi tasandil, eeldatava teenuseosutaja kord ja ühtne käibemaksukohustuslasena registreerimine põhimõtet „üks sisse, üks välja“ või isegi laiemat põhimõtet „üks sisse, mitu välja“, võttes arvesse riiklike ametiasutuste kehtestatud arvukaid kohustusi. Kümneaastase perioodi 2023–2032 kogu saadav kokkuhoid on hinnanguliselt 51 miljardit eurot ja kogu rakendamiskulu (ettevõtjate ja riiklike ametiasutuste jaoks) 13,5 miljardit eurot.

Koondaruannete väljajätmine digitaalse aruandluse nõuete tulemusena toob eeldatavasti puhaskasu piiriüleste tehingutega tegelevatele ettevõtetele. Kuid ettevõtted, kes ei tegutse piiriüleselt (enamik mikro- ja väike-majandusüksustest), kannaksid digitaalse aruandluse nõuete kasutuselevõtuga seotud kulud. Neid kulusid saaks osaliselt leevendada riiklikul tasandil lisateenuseid luues, näiteks käibedeklaratsioonide eeltäitmine. Ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise puhul eeldatakse, et see vähendab veelgi vajadust teistes liikmesriikides mitmekordse registreerimise järele ning aitab vähendada ühtsel turul teenuste piiriülese osutamise või kaupade tarnega tegelevate ettevõtjate halduskoormust ja sellega seotud kulusid.

Tulevikukindluse platvorm lisas algatuse „Käibemaks digiajastul“ oma 2022. aasta tööprogrammi, tunnistades selle potentsiaali vähendada halduskoormust poliitikavaldkonnas⁵⁴. Käesoleva ettepaneku koostamisel on arvesse võetud tõendeid, millele kõnealuse eksperdirühma 5. detsembri 2022. aasta arvamuses tugineti.

- **Põhiõigused**

—

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek peaks eeldatavasti suurendama liikmesriikide käibemaksutulu. Tegevuseesmärgiks on seatud käibemaksulõhe vähenemine kuni 4 % võrreldes 2019. aasta tasemega, kaasa

⁵³ Komisjoni 2022. aasta tööprogramm, II lisa: õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi algatused, alajagu „Inimeste hüvanguks toimiv majandus“ (nr 20).

⁵⁴ [2022 annual work programme - fit for future platform en.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/publications/2022-annual-work-programme-fit-for-future-platform_en.pdf).

arvatud lähtetase. Hinnanguline kogukasu ajavahemikul 2023–2032 koos täiendava käibemaksutuluga jääb vahemikku 172–214 miljardit eurot.

5. MUU TEAVE

• **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Käibemaksukomitee, mis on käibemaksuküsimuste nõuandekomitee, milles osalevad kõikide liikmesriikide esindajad ja mida juhivad komisjoni maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi ametnikud, jälgib käibemaksu rakendamist algatuse „Käibemaks digiajastul“ raames ning arutab ja täpsustab uute õigusaktide võimalikke tõlgendamisküsimusi liikmesriikide jaoks.

Halduskoostöö alaline komitee tegeleb kõikvõimalike küsimustega, mis on seotud liikmesriikidevahelise halduskoostööga ja mis tulenevad käesoleva seadusandliku paketiga hõlmatud uutest sätetest. Kui on vaja teha uusi seadusandlikke muudatusi, võib lisaks konsulteerida käibemaksu tulevikku käsitleva töörühma ja käibemaksu eksperdirühmaga.

Peale selle kontrollivad ja hindavad komisjon ja liikmesriigid, kas käesolev algatus toimib nõuetekohaselt ja millises ulatuses selle eesmärgid saavutatakse, lähtudes käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinna punkti 4 esitatud näitajatest.

• **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ettepanek nõuab selgitavaid dokumente selle ülevõtmise kohta.

• **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Platvormid: artiklid 28a, 46a, artikli 135 lõige 3, artiklid 136b, 172a, 242a, 306

Platvormimajanduse lühiajalise majutuse ja reisijateveo sektori tarbeks kehtestatakse eeldatava teenuseosutaja kord (artikkel 28a). Selle meetme kohaselt, kui teenuseosutaja ei nõua käibemaksu näiteks seetõttu, et ta on füüsiline isik või et ta rakendab väikeettevõtete erikorda, arvestab platvorm teenuselt käibemaksu ja nõuab selle sisse. Sellega tagatakse võrdsed tingimused teenuseid osutavatele platvormidele ja muudele tavapärastele teenuseosutajatele, kes kvalifitseeruvad maksukohustuslasena, samal ajal koormamata platvormi kaudu tegutsevaid teenuseosutajaid. Nn eeldatava teenuseosutaja mudel on lihtsustamise meede, mille eesmärk on hõlbustada käibemaksu kogumist konkreetsetes olukorras. Enamasti on see nii juhul, kui tehingu vahendajal (st platvormil) on asjaomaselt tehingult tasumisele kuuluva käibemaksu kogumise tagamiseks parem positsioon kui teenuseosutajal. Põhjuseks on see, et asjaomase teenuseosutaja jaoks oleks käibemaksu kogumine liiga koormav (nt kui teenuseosutaja on füüsiline isik või maksukohustuslane, kes rakendab väikeettevõtete erikorda) või seda on turvalisem koguda vahendajalt (kui teenuseosutaja asukoht ei ole ELis). Meetme praktilise rakendamisega seotud lisaaspektid on esitatud sellega kaasnevas ettepanekus muuta rakendusmäärust (EL) nr 282/2011.

Kuritarvituste vältimiseks on täpsustatud, et tehingut, mille puhul platvorm on eeldatav teenuseosutaja, ei saa reisibüroode erikorraga hõlmata (artikkel 306).

Lisaks on selle valdkonna kehtivatesse käibemaksualastesse õigusaktidesse lisatud täpsustusi. Täpsemalt:

- platvormi osutatavat vahendusteenust tuleks käsitada vahendusteenusena (artikkel 46a). See võimaldab teenuste osutamise koha eeskirjade ühetaolist rakendamist vahendusteenuse suhtes;
- teenuseosutaja poolt platvormile osutatav teenus on käibemaksust vabastatud ilma mahaarvamisõigusega (artikkel 136b);
- säte, et lühiajalise majutuse sektorit käsitatakse hotellisektoriga sarnase sektorina ja seetõttu ei saa seda käibemaksust vabastada (artikkel 135). Sellega tagatakse, et platvormi kaudu eeldatav teenuse osutamine lõpptarbijale on käibemaksuga maksustatud samamoodi nagu tavapärase hotelliteenuse osutamine lõpptarbijale;
- platvormi kaudu osutatav teenus lõpptarbijale ei tohiks mõjutada platvormi mahaarvamisõigust seoses tema tegevusega (artikkel 172a);
- teenuste osutamise või kaupade tarne puhul, mis ei kuulu eeldatava teenuseosutaja mudeli alla, on platvorm kohustatud pidama arvestust nii ettevõtetevahelise kui ka ettevõtjalt tarbijale suunatud teenuste osutamise või kaupade tarne kohta (artikkel 242a). Kaasnevate õigusaktidega (määruse (EL) nr 904/2010 muutmisettepanek) standarditakse, kuidas asjakohane teave tuleb liikmesriikidele edastada. Eeldatava teenuseosutaja mudeli alla kuuluvate teenuste osutamise või kaupade tarne suhtes kohaldatakse tavapäraseid käibemaksuarvestuse eeskirju.

Arvete väljastamine põhineb üldreeglina e-arveldamisel: artiklid 217, 218 ja 232

Käibemaksudirektiivi kohandamine uue digitaalse tegelikkusega nõuab e-arvete käsitlese muutmist. Seni on käibemaksudirektiivis loetud paber- ja e-arved võrdväärseks. Artiklis 232 nõuti, et e-arvete väljastamise tingimuseks peab olema arve vastuvõtja nõusolek. See nõue takistas liikmesriike rakendamast kohustuslikku e-arveldamist, mida saaks kasutada elektroonilise aruandlussüsteemi alusena. Samuti aeglustas see e-arvete väljatöötamist, kuna maksukohustuslased ei saanud kohandada oma arvelduste süsteeme, et rakendada täielikult e-arveldamist, sest neil tuli väljastada paberarved alati, kui arve vastuvõtja ei nõustunud e-arvete väljastamisega.

Ettepanekuga muudetakse seda olukorda, sätestades artiklis 218, et arvete väljastamise vaikesüsteem on e-arvelduste süsteem. Paberarvete kasutamine on võimalik üksnes juhul, kui liikmesriigid annavad selleks loa. See luba ei saa hõlmata juhtumeid, mille suhtes kohaldatakse XI jaotise 6. peatükis sätestatud aruandekohustust, kuna see takistaks andmete automaatset esitamist või põhjustaks selle jaoks raskusi. Maksukohustuslastel on alati lubatud väljastada e-arveid vastavalt Euroopa standardile. Käesolev standard on vastu võetud komisjoni rakendusotsusega (EL) 2017/1870⁵⁵ vastavalt direktiivis 2014/55/EL sätestatud taotlusele. E-arvete väljastamise ja edastamise tingimuseks ei saa olla liikmesriigi maksuhalduri eelneva loa olemasolu, et need saaks arve vastuvõtjale saata. Mitmele liikmesriigile on kehtestatud erimeede, et rakendada kohustuslikku e-arveldamist, kui sellised

⁵⁵ Komisjoni 16. oktoobri 2017. aasta rakendusotsus (EL) 2017/1870, milles käsitletakse e-arveldamise Euroopa standardile osutava viite ja asjaomaste süntaksite loetelu avaldamist kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/55/EL.

arvelduste süsteemid on kasutusele võetud. Neid süsteeme saavad need liikmesriigid kasutada üksnes kuni 1. jaanuarini 2028, mil tagatakse lähenemine ELi digitaalsele aruandlussüsteemile.

Tagamaks, et maksukohustuslased ei peaks sõltuma arve vastuvõtja nõusolekust väljastada e-arveid, jäetakse artikkel 232 käibemaksudirektiivist välja.

Lisaks muudetakse käibemaksudirektiivis esitatud e-arve määratlust, et viia see kooskõlla direktiivis 2014/55/EL (mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul) esitatud määratlusega, millega reguleeritakse e-arveldamist ettevõtetelt riigile suunatud tehingutes. Sellest tulenevalt, kui viidatakse käibemaksudirektiivis viidatud e-arvetele, mõeldakse selle all struktureeritud e-arveid.

Pöördmaksustamisele kuuluvate teenuste ühendusesisese osutamise ja kaupade ühendusesisese tarnimise arvete väljastamistähtaeg: artikkel 222

Kui käibemaksust vabastatud teenuseid osutab või kaupu tarnib ühendusesiselt maksukohustuslane, kelle asukoht ei ole asjaomases riigis ja kelle suhtes rakendatakse pöördmaksustamist, on käibemaksudirektiivis ette nähtud e-arve väljastamistähtaeg, mis võib ulatuda kuni 45 päevani alates maksustatava sündmuse toimumisest.

Uus aruandlussüsteem on üles ehitatud reaajas saadava teabe põhimõttel. Võttes arvesse, et aruandlus põhineb arve väljastamisel, lükkab selline tähtaeg sellist teenuste osutamist või kaupade tarnet käsitleva teabe maksuhaldurile laekumist ülemäära edasi. Sel põhjusel on artikliga 222 kehtestatud selliste arvete väljastamiseks kahepäevane tähtaeg alates maksustatava sündmuse tekkimisest.

Koondarvete väljastamise võimaluse kaotamine: artikkel 223

Uue aruandlussüsteemi eesmärk on anda maksuhalduritele peaaegu reaajas teavet tehingute kohta ja edendada e-arvete kasutust. Võimalus väljastada kalendrikuu kohta koondarveid on selle eesmärgiga vastuolus. Sel põhjusel jäetakse välja artikkel 223, mistõttu ei ole võimalik jätkata koondarvete väljastamist.

Arvete sisu: artikkel 226

Uue aruandlussüsteemi eesmärk on anda maksuhalduritele vajalikku teavet, samal ajal minimeerides maksukohustuslaste halduskoormust. Viimati nimetatud eesmärgi saavutamiseks kasutatakse aruandlussüsteemis ära e-arvete väljastamist, et tagada aruandlusprotsessi automatiseerimine. Kuid selleks, et see oleks võimalik, on vaja arvele lisada kogu maksuhaldurite nõutav teave aruandluskohustuse täitmiseks.

See on põhjus, miks artiklit 226 on muudetud, et tagada kõikide esitamisele kuuluvate andmete lisamine arvele. Arve sisule lisatavateks andmeelementideks on pangakonto andmed, mida makse tegemiseks arvepõhiselt krediteeritakse, konkreetse tehinguga seotud makse tegemiseks kokku lepitud kuupäevad ja summad ning arve puhul, millega muudetakse algset arvet, selle algse arve tunnusandmed.

Aegunud artiklite väljajätmine: artikkel 237

Artiklis 237 on sätestatud komisjoni kohustus esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne arvete esitamise eeskirjade mõju kohta. Arvestades, et see kohustus on juba täidetud,⁵⁶ puudub põhjus käibemaksudirektiivis selle artikli allesjätmiseks.

Ühendusesiseste tehingute digitaalne aruandlussüsteem: artiklid 262–271

Algatuse üks eesmärke on asendada aegunud koondaruanded ühendusesiseste tehingute digitaalse aruandluse nõuete süsteemiga, mis tagab parema kvaliteediga tehingupõhise teabe kiire kättesaadavuse. Seda teavet kasutatakse liikmesriikide riskianalüüsisüsteemides, et aidata neil võidelda ühendusesisese kaubandusega seotud käibemaksupettuste vastu, kuid eelkõige varifirmadega seotud ühendusesisese pettuse vastu. Sel eesmärgil viidatakse XI jaotise 6. peatükis, milles viidati enne koondaruannetele, nüüd digitaalse aruandluse nõuetele ja selle uues 1. jaos ühendusesiseste tehingute digitaalse aruandluse nõuetele.

Ühendusesiseste tehingute digitaalse aruandluse nõuded hõlmavad samu tehinguid, mida hõlmasid koondaruanded, välja arvatud nõudmiseni varu artiklis 17a sätestatud tingimustel, mis nüüd välja jäetakse. Sel põhjusel jäetakse artikli 262 teine lõik välja. Peale selle lisatakse koondaruannetesse ja sellest tulenevalt ka digitaalse aruandluse nõuetesse teenuste osutamine ja kaupade tarne, mille suhtes rakendatakse artikli 194 kohaselt pöördmaksustamist.

Artiklis 263 on sätestatud uue digitaalse aruandlussüsteemi põhiaspektid: teave tuleb edastada tehingupõhiselt, andmete edastamise tähtaeg on kaks tööpäeva pärast arve väljastamist või pärast kuupäeva, mil arve oleks tulnud väljastada, kui maksukohustuslane ei ole täitnud arve väljastamise kohustust, andmed tuleb edastada elektrooniliselt ning liikmesriigid näevad ette andmeedastusvahendid. Lõppkokkuvõttes võib teabe esitada maksukohustuslane ise või tema nimel tegutsev kolmas isik.

Andmeid võib edastada vastavalt Euroopa standardile. Liikmesriigid võivad ette näha andmete edastamise muus vormingus väljastatud e-arvete alusel, tingimusel et need võimaldavad ka Euroopa standardi kasutamist. Igal juhul peavad liikmesriikides lubatud andmevormingud tagama koostalitlusvõime Euroopa standardiga.

See säte tagab liikmesriikidele ja maksukohustuslastele paindlikkuse kasutada andmete edastamiseks erinevaid andmevorminguid. Sellega nähakse siiski ette vähemalt üks standard, mida aktsepteerivad kõik liikmesriigid ja mis seetõttu võimaldab ettevõtetel esitada mis tahes liikmesriigis oma andmeid ühendusesiseste tehingute kohta Euroopa standardi kohaselt, ilma et oleks vaja teha kohandusi erineva aruandlussüsteemide jaoks.

Artikli 264 esimeses lõikes on sätestatud teave, mis tuleb esitada iga tehingu kohta. Põhimõtteliselt on see sama teave, mis tuli esitada koondaruannetes, kuid üksikasjalik teave esitatakse nüüd iga tehingu kohta, selle asemel, et see teenuse saajate kaupa kokku koondada.

⁵⁶ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule, milles hinnatakse arvete esitamise eeskirju, mis on sätestatud direktiivis 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (COM(2020)47).

Siiski on lisatud uusi andmevälju, et tõhustada pettuste avastamist. Need uued andmeväljad on viide eelmisele arvele, kui arvet parandatakse, pangakonto andmed, kuhu makse arvepõhiselt tehakse, ja tehingusumma tasumiseks kokku lepitud kuupäevad. Täieliku standardimise ja koostalitlusvõime saavutamiseks võtab komisjon vastu rakenduseeskirjad, et määrata selle jaoks kindlaks ühtne elektrooniline sõnum.

Artikli 266 kohaselt oli liikmesriikidel lubatud nõuda lisaandmeid ühendusesiseste tehingute kohta. See võimalus on vastuolus soovitud ühtlustamisega selles valdkonnas. Seetõttu jäetakse see artikkel käibemaksudirektiivist välja, nii et maksukohustuslased esitavad nüüd ühendusesisese tehingu tegemisel alati sama teabe, olenemata liikmesriigist, kus tehing tehakse.

Artikkel 268 kohustab liikmesriike koguma andmeid maksukohustuslastelt, kes tegelevad nende territooriumil kaupade ühendusesisese soetamisega või samaväärsete tehingutega. Koondaruannete alusel oli selliste andmete kogumine liikmesriikide jaoks vabatahtlik.

Koondaruannete asendamise puhul uue digitaalse aruandlussüsteemiga on vaja muuta käibemaksudirektiivi teatavaid artikleid, mis sisaldasid viiteid koondaruannetele, et asendada need viitega uuele aruandlussüsteemile. See kehtib artiklite 42, 138a, 262, 265 ja 267 puhul. Muud artiklid, millega on reguleeritud koondaruannetega seotud aspekte ja mis ei ole uue aruandlussüsteemi puhul enam vajalikud, jäetakse välja. See kehtib artiklite 266, 269, 270 ja 271 puhul.

Ühe liikmesriigi territooriumil tasu eest teenuste osutamise ja kaupade tarne digitaalne aruandlussüsteem: artiklid 271a–273

Lisaks koondaruannete asendamisele ühendusesiseste tehingute uue digitaalse aruandlussüsteemiga on algatuse eesmärk ühtlustada olemasolevaid ja tulevase aruandlussüsteemi, milles käsitletakse tasu eest teenuste osutamist ja kaupade tarnet liikmesriigi territooriumil, et vältida halduskoormust, mida kõnealune killustatud raamistik põhjustab piiriüleselt tegutsevatele maksukohustuslastele. Need süsteemid on kooskõlas ühendusesiseste tehingute jaoks ette nähtud digitaalse aruandlussüsteemiga, mis lihtsustab nõuete täitmist maksumaksjate jaoks, kes saavad mis tahes liikmesriigis esitada nii riigi- kui ka ühendusesiseste tehingute jaoks vajalikke andmeid ühtses vormingus.

Ühtlustamine saavutatakse XI jaotise 6. peatüki uues 2. jaos sisalduvate eeskirjade abil.

Artikli 271a esimene lõige võimaldab liikmesriikidel kehtestada maksukohustuslaste teenuste osutamise või kaupade tarne aruandlussüsteemi oma territooriumil. Artikli 271a teine lõige võimaldab liikmesriikidel kehtestada aruandlussüsteemid mis tahes muud liiki tehingute tarbeks. Teine lõige hõlmab näiteks maksukohustuslase poolt füüsilisele isikule teenuste osutamise või kaupade tarne aruandlust.

Tuleb märkida, et artikkel 271a kujutab endast liikmesriikide jaoks võimalust, mitte kohustust. Kui nad aga otsustavad kehtestada nimetatud artikli esimese lõike kohase aruandlussüsteemi, st oma liikmesriigi territooriumil asuvate maksukohustuslaste vaheliste tehingute aruandlussüsteemi, peab selline süsteem vastama artiklis 271b sätestatud funktsioonidele.

Artiklis 271b sätestatud aruandlussüsteemi funktsioonid sarnanevad ühendusesiseste tehingute jaoks loodud süsteemiga: tehingupõhine aruandlus, andmete edastamine kaks tööpäeva pärast

arve väljastamist või pärast kuupäeva, mil arve oleks tulnud väljastada, kui maksukohustuslane ei ole täitnud arve väljastamise kohustust, võimalus edastada andmed otse maksukohustuslase poolt või teenuseosutaja kaudu ning võimalus edastada andmed vastavalt Euroopa standardile. Liikmesriigid võivad eraldada maksukohustuslastele lisavahendeid andmete edastamiseks. Ka siinkohal on eesmärk tagada liikmesriikidele ja maksukohustuslastele piisav paindlikkus andmete edastamiseks kasutatavate erinevate meetodite valikul, samal ajal nähes ette vähemalt ühe standardi, mida aktsepteerivad kõik liikmesriigid ja mis võimaldab seeläbi ettevõtetel esitada oma andmeid mis tahes liikmesriigis vastavalt Euroopa standardile, ilma et oleks vaja teha kohandusi erineva aruandlussüsteemide jaoks.

Tuleb kontrollida, kas aruandlussüsteemi reformiga saavutatakse eesmärk vähendada käibemaksulõhet ja maksukohustuslaste kulusid, mis tulenevad asjaomaste süsteemide killustatusest. Seetõttu palutakse artiklis 271c komisjonil esitada 2033. aasta märtsiks aruanne, milles hinnatakse käesoleva reformi tulemusi, ning vajaduse korral ettepanek puuduste kõrvaldamiseks ja riigisisese aruandluse edasiseks ühtlustamiseks. See tähtaeg võimaldab hinnata aruandlussüsteeme pärast nende täielikku rakendamist, võttes arvesse, et täielik ühtlustatud nõuetega kohandamine ei pea toimuma enne 2028. aastat.

Aruandlussüsteemide ühtlustamise saavutamiseks ei piisa sellest, et tulevase süsteemi rakendatakse vastavalt käesolevas algatuses kehtestatud funktsioonide järgi. Liikmesriigid, kellel on juba olemas selliste tehingute aruandlussüsteemid, tuleb neid kohandada ühtlustatud aruandlussüsteemi funktsioonidega. Seetõttu nõutakse algatuses, et kõnealune kohandus tehtaks hiljemalt 2028. aastaks.

Artikkel 273 tagab liikmesriikidele jätkuvalt vabaduse rakendada neid kohustusi, mida nad peavad vajalikuks, et tagada käibemaksu nõuetekohane kogumine ja hoida ära maksudest kõrvalehoidmist. Seda vabadust on aga piiratud aruandluskohustustega, mida saab rakendada üksnes XI jaotise 6. peatüki sätete kohaselt seoses nende kohaldamisalasse kuuluvate tehingutega.

Ühtne käibemaksukohustuslasena registreerimine ning olemasolevate e-kaubanduse eeskirjade ja kasuminormi maksustamise korra täiustamine

Kehtivatesse käibemaksualastesse õigusaktidesse on tehtud muudatusi ja täpsustusi, nagu on kirjeldatud allpool.

Pidades silmas sihtriigis maksustamise põhimõtte rakendamise saavutamist ja kooskõlas nõukogu direktiivi (EL) 2022/542 (millega muudetakse direktiive 2006/112/EÜ ja (EL) 2020/285 käibemaksumäärade osas)⁵⁷ artikliga 4, muudetakse artikli 14 lõike 4 punkti 1 alapunkti a, et laiendada kaupade ühendusesisese kaugmüügi määratlust kasutatud kaupadele, kunstiteostele, kollektsiooni- ja antiikesemetele. Lisaks jäetakse välja artikkel 35 ja seetõttu

⁵⁷ Nõukogu 5. aprilli 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/542, millega muudetakse direktiive 2006/112/EÜ ja (EL) 2020/285 käibemaksumäärade osas.

maksustatakse asjaomaste teenuste osutamist ja kaupade tarnet sihtkohas kooskõlas artikli 33 punktiga a. Nii võimaldab see rakendada sellise kaugmüügi deklareerimiseks käibemaksu ühe akna süsteemi lihtsustamiskorda, vähendades seeläbi veelgi mitmes liikmesriigis registreerimise vajadust.

Käibemaksustamise vältimise võimaluste vähendamiseks on uues artiklis 39a sätestatud, et kunstiteoste ja antiikesemete tarnimist ilma lähetamise või veota (või tarnimist, mille puhul kaupade lähetamine või vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis) maksustatakse kohas, mis on teenuse saaja asukoht, alaline elu- või asukoht või peamine elukoht.

Artikli 14a muudatustega laiendatakse eeldatava teenuseosutaja korra kohaldamisala. Eelkõige muudetakse lõiget 2 seoses kaupade liidusisese tarnimisega, et laiendada eeldatava teenuseosutaja korra kohaldamisala. Laiendatud kohaldamisala kohaselt hõlmab eeldatava teenuseosutaja kord nüüd kõiki ELis toimuvaid kaubatarneid, mida vahendatakse elektroonilise liidese kaudu, olenemata sellest, kus on teenuseosutaja asukoht ja milline on ostja maksukohustuslase staatus. Peale selle lisatakse uus lõige 3, et sätestada eeldatava teenuseosutaja korra kohaldamine oma kaupade teatava üleandmise suhtes, mida vahendatakse elektroonilise liidese kaudu.

Käibemaksudirektiivi sätteid nõudmiseni varu korra kohta muudetakse, et kehtestada tähtpäev 31. detsember 2024, pärast mida ei saa selle korra alusel uusi varu üleandmisi teha. Artiklit 17a, mis reguleerib nõudmiseni varu korda, muudetakse veel uue lõike lisamise teel, täpsustamaks, et artikli kohaldamine lõpeb 31. detsembril 2025. aastal. Need muudatused on sisse viidud selleks, et kajastada asjaolu, et kehtiv nõudmiseni varu kord ei ole enam vajalik, kuna käibemaksu ühe akna süsteemi uus lihtsustamiskord oma kaupade üleandmiseks on terviklik ja hõlmab kaupade piiriülest liikumist, mis on praegu hõlmatud nõudmiseni varu korraga.

Artiklis 59c on sätestatud, et kalendripõhine künnis on 10 000 eurot, millest allpool võib telekommunikatsiooni-, ringhäälingu- ja elektrooniliste teenuste piiriülene osutamine ning kaupade ühendusesisene kaugmüük, mida osutab ELis asuv teenuseosutaja, kelle asukoht on ainult ühes liikmesriigis, olla käibemaksuga maksustatud liikmesriigis, kus asub neid telekommunikatsiooni-, ringhäälingu- ja elektroonilisi teenuseid osutav maksukohustuslane või kus need kaubad asuvad enne nende lähetamist või vedu. Lisaks telekommunikatsiooni-, ringhäälingu- ja elektrooniliste teenuste piiriülesele osutamisele on nüüd täpsustatud, et see künnis hõlmab üksnes maksukohustuslase asukohaliikmesriigist tarnitud kaupade ühendusesisest kaugmüüki.

Artikli 66 muudatus aitab täpsustada seda, kuidas määratakse kindlaks liiduvälise käibemaksu ühe akna süsteemi ja liidu käibemaksu ühe akna süsteemi lihtsustamiskorra kohaste teenuste osutamise või kaupade tarnega seotud maksustatava sündmuse aeg.

Artikli 143 uue lõikega 1a nähakse ette, et võetakse vastu rakendusakt, millega kehtestatakse erimeetmed teatud laadi maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise ennetamiseks, tagades paremini teenuseosutaja või tema nimel tegutseva vahendaja impordi ühe akna süsteemi käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri nõuetekohase kasutuse ja kontrolli, mis on vajalik artikli 143 lõike 1 punktis ca sätestatud maksuvabastuse kohaldamiseks.

Selleks et vähendada veelgi registreerimise vajadust liikmesriigis, kus toimub ettevõtetevahelise teenuste riigisisese osutamise või kaupade tarne maksustamine, tehakse artikli 194 muudatusega liikmesriikidele kohustuslikuks nõustuda pöördmaksustamise rakendamisega, kui tarnija, kelle asukoht ei ole liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub, tarnib kaupu isikule, kes on selles liikmesriigis käibemaksukohustuslasena registreeritud. Selle reformiga tagatakse, et sellistel asjaoludel ei pea teenuseosutaja, kes ei ole selles liikmesriigis käibemaksukohustuslasena registreeritud, end seal registreerima. Lisaks jäetakse muudatusega pöördmaksustamise kohustuslikust rakendamisest välja kasuminormi maksustamise korra kaupade tarned. Kaupade nõuetekohase järelkontrolli tagamiseks tuleb seda liiki tarned nüüd artiklis 262 osutatud koondaruandes ära märkida.

Kuna käibemaksu ühe akna süsteemi uus lihtsustamiskord oma kaupade üleandmiseks hõlmab kaupade piiriülest liikumist, mis on praegu hõlmatud nõudmiseni varu korraga, kaotatakse artikli 243 lõike 3 ja artikli 262 lõike 2 muudatuste teel alates 1. jaanuarist 2026 käibemaksudirektiivi nõudmiseni varu korda käsitlevad sätted, kuna need ei ole enam vajalikud. Nagu juba mainitud, on ette nähtud 12-kuuline ajavahemik, et 31. detsembril 2024 või enne seda kehtinud nõudmiseni varu korra kohased tehingud oleks võimalik lõpule viia.

Artikli 359 muudatusega laiendatakse liiduvälise käibemaksu ühe akna süsteemi kohaldamisala teenuste osutamisele ELi-välistelt ettevõtjatelt kõikidele mittemaksukohustuslastele, isegi kui nende alaline elu- või asukoht ega peamine elukoht ei ole liikmesriigis.

Artikli 365 muudatuses on täpsustatud ajavahemikku, mille jooksul saab liiduvälise käibemaksu ühe akna süsteemi korra raames asjakohaseid käibedeklaratsioone muuta. Muudatusi saab nüüd teha samas käibedeklaratsioonis, kui need muudatused tehakse enne käibedeklaratsiooni ettenähtud esitamistähtaega.

Liidu käibemaksu ühe akna süsteemi korra jaoks laiendatakse artikli 369a uutes lõigetes tarbimisliikmesriigi määratlust nii, et see hõlmaks kaubatarneid vastavalt artiklitele 36 (paigaldatavate või kokkupandavate kaupade tarned), 37 (kaupade tarne laevadel, õhusõidukites või rongides) ja 39 (gaasitarned ning elektri-, soojus- ja jahutusenergia tarned) ning riigisiseseid kaubatarneid.

Artiklis 369b on sätestatud, et eespool nimetatud tarnete liikide puhul võib liidu käibemaksu ühe akna süsteemi korda rakendada ka juhul, kui neid kaupu tarnitakse mittemaksukohustuslastele (või maksukohustuslastele või mittemaksukohustuslastest juriidilistele isikutele, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei ole direktiivi 2006/112/EÜ artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustatav). Lisaks võib seda korda rakendada ka kasuminormi maksustamise korra alla kuuluvate kaupade riigisiseste tarnete suhtes, mis on suunatud mis tahes teisele maksukohustuslasele, kellele maksukohustuslikud edasimüüjad on kaubad tarninud kasuminormi maksustamise korra alusel.

Artikli 369g lõike 1 muudatuse ja uute lõigete abil muudetakse liidu käibemaksu ühe akna süsteemi käibedeklaratsiooni sisu, et oleks võimalik lisada sellesse eespool nimetatud kaupade tarne.

Artikli 369g lõike 2 muudatuse ja uue lõikega 2a täpsustatakse teavet, mis tuleb esitada liidu käibemaksu ühe akna süsteemi käibedeklaratsioonis seoses eespool nimetatud tarnetega, ning

märgitakse, et nullmääraga ja muul viisil käibemaksust vabastatud kaubatarned kuuluvad liidu käibemaksu ühe akna süsteemi alla ja seega tuleb ka neist teatada.

Artikli 369g lõike 3 muudatus kajastab seda, et liidu käibemaksu ühe akna süsteemi käibedeklaratsioon sisaldab nullmääraga ja muul viisil käibemaksust vabastatud teenuste osutamist, mis on hõlmatud erikorraga.

Artikli 369g lõike 4 muudatusega täpsustatakse, et muudatused, mida käibedeklaratsioonis liidu käibemaksu ühe akna süsteemi korra raames pärast sellele ette nähtud esitamistähtaega tehakse, tuleb teha järgmises käibedeklaratsioonis.

Artikli 369j muudatusega nähakse ette, et liidu käibemaksu ühe akna süsteemi korra raames esitatavas käibedeklaratsioonis ei ole võimalik käibemaksu mahaarvamisi teha, kuid käibemaks tuleb tagastada vastavalt asjakohasele tagastamissüsteemile.

Artikli 369m uue lõikega muudetakse impordi ühe akna süsteemi kasutamine kohustuslikuks elektrooniliste liidete puhul, millega vahendatakse eeldatava teenuseosutaja imporditud kaupade teatavat kaugmüüki.

Artiklit 369p muudetakse, et sätestada, et enne impordi ühe akna süsteemi erikorra rakendama asumist peab maksukohustuslane või tema nimel tegutsev vahendaja teatama registreerimisliikmesriigile maksukohustuslase staatuse eeldatava teenuseosutajana seoses ELi imporditud kaupade kaugmüügiga.

Artikli 369r muudatuse ja uute lõigetega nähakse ette, et kui maksukohustuslane ei täida impordi ühe akna süsteemi eeskirju, arvatakse ta sellest korrast välja, välja arvatud juhul, kui kõnealune maksukohustuslane on kohustatud rakendama seda korda eeldatava teenuseosutajana. Kui selline eeldatav teenuseosutaja ei täida järjepidevalt käesoleva erikorraga seotud eeskirju, rakendatakse tema suhtes muid sanktsioone, mitte ei arvata teda korra kohaldamisalast välja.

Artikli 369t lõike 2 muudatuses täpsustatakse ajavahemikku, mille jooksul saab impordi ühe akna süsteemi korra raames asjakohaseid käibedeklaratsioone muuta. Kui muudatused tuleb teha pärast käibedeklaratsiooni ettenähtud esitamistähtaega, tuleb need teha järgmises käibedeklaratsioonis.

Artikli 369w muudatusega nähakse ette, et erikorra kohaselt ei arvata käibemaksu maha, vaid see tagastatakse kooskõlas asjakohase tagastamissüsteemiga.

Uute artiklitega 369xa–369xk nähakse ette uue korra rakendamine, mille eesmärk on lihtsustada oma kaupade teatava üleandmisega seotud käibemaksunõuete täitmise kohustust.

Artiklis 369xa on sätestatud mõisted, mida rakendatakse oma kaupade üleandmiseks ette nähtud uue korra suhtes. Erikorda ei rakendata kapitalikaupade või kaupade suhtes, mis ei taga käibemaksu täielikku mahaarvamisõigust liikmesriigis, kus toimub kaupade ühendusesisene soetamine.

Artiklis 369xb määratakse kindlaks korra kohaldamisala. Iga maksukohustuslane, kes tegeleb oma kaupade üleandmisega, nagu on määratletud artiklis 369xa, võib käibemaksukohustuslasena registreeruda, et rakendada käesolevat erikorda, mille puhul on kõik nende asjakohased kaupade üleandmised hõlmatud erikorraga.

Artiklis 369xc nõutakse, et korda rakendavad maksukohustuslased teavitaksid oma registreerimisliikmesriiki elektrooniliselt, kui nad alustavad oma käesoleva erikorra hõlmatud maksustatavat majandustegevust, muudavad seda või lõpetavad selle.

Artiklis 369xd on sätestatud, et käesolevat erikorda rakendav maksukohustuslane peab kõnealuse erikorra hõlmatud kaupade üleandmiseks olema käibemaksukohustuslasena registreeritud ainult ühes registreerimisliikmesriigis. Oma kaupade üleandmiseks ette nähtud erikorra puhul rakendab registreerimisliikmesriik maksukohustuslasele siseriiklikust süsteemist tulenevate maksukohustuste täitmiseks antud individuaalset käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit.

Artiklis 369xe on sätestatud asjaolud, mille korral oma kaupade üleandmiseks ette nähtud korda rakendavad maksukohustuslased arvatakse kõnealusest korrast välja, sealhulgas juhul, kui nad järjepidevalt ei täida korra eeskirju või lõpetavad oma asjakohase majandustegevuse.

Artiklis 369xf on sätestatud, et käibedeklaratsioonid esitatakse igal kuul elektrooniliselt, isegi kui asjakohast majandustegevust ei ole toimunud.

Artiklis 369xg kirjeldatakse teavet, mida igakuine käibedeklaratsioon peab sisaldama, ning sätestatakse, et pärast käibedeklaratsiooni ettenähtud esitamistähtaega selles tehtavad muudatused tuleb teha järgmises käibedeklaratsioonis.

Artiklis 369xh on sätestatud nõuded seoses käibedeklaratsioonis kasutatava vääringuga.

Artiklis 369xi on sätestatud, et kui oma kaubad selle korra alusel üle antakse, ei kohaldata ühendusesisesele soetamisele käibemaksu liikmesriigis, kuhu kaubad lähetatakse või veetakse.

Artiklis 369xj on sätestatud, et eespool nimetatud käibedeklaratsioonis ei ole võimalik käibemaksu maha arvata, kuid käibemaks tagastatakse vastavalt asjakohasele tagastamissüsteemile või arvatakse maha liikmesriigi käibedeklaratsiooni sisendist, kui maksukohustuslane on liikmesriigis juba käibemaksukohustuslasena registreeritud seoses majandustegevusega, mis ei kuulu erikorra alla.

Artiklis 369xk on sätestatud arvestuse pidamise kohustused maksukohustuslaste jaoks, kes rakendavad oma kaupade üleandmiseks erikorda.

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ digiajastu käibemaksueeskirjade osas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,¹

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,²

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Digimajanduse kasv on märkimisväärselt mõjutanud liidu käibemaksusüsteemi toimimist, kuna see ei sobi uute digitaalsete ärimudelitega ega võimalda digiülemineku käigus loodud andmete täielikku kasutamist. Nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ³ tuleks selle arengu arvessevõtmiseks muuta.
- (2) Käibemaksuaruandluse kohustusi tuleks kohandada, et käsitleda platvormimajanduse probleeme ja vähendada vajadust mitmekordse käibemaksukohustuslasena registreerimise järele liidus.
- (3) Käibemaksutulu vähenemine ehk käibemaksulõhe oli 2020. aastal liidus hinnanguliselt 93 miljardit eurot,⁴ millest märkimisväärne osa on seotud pettustega, eelkõige varifirmadega seotud ühendusesisese pettusega,⁵ mille hinnanguline maht on 40–60 miljardit eurot⁶. Euroopa tuleviku teemalise konverentsi lõpparuandes kutsuvad kodanikud üles ühtlustama ja koordineerima ELi liikmesriikides maksupoliitikat, et

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

⁴ Käibemaksulõhe on käibemaksualastel õigusaktidel ja lisaeeskirjadel põhineva eeldatava käibemaksutulu ja tegelikult kogutud maksusumma vahe, vt https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/vat-gap_en

⁵ Europol, <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/crime-areas/economic-crime/mtic-missing-trader-intra-community-fraud>

⁶ Euroopa Kontrollikoda, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_24/SR_VAT_FRAUD_ET.pdf

hoida ära maksudest kõrvalehoidmist ja maksustamise vältimist, ning edendama koostööd ELi liikmesriikide vahel tagamaks, et kõik ELi ettevõtjad tasuksid oma õiglase osa maksudest. Algatus „Käibemaks digiajastul“ on nende eesmärkidega kooskõlas.

- (4) Selleks et suurendada piiriülestelt tehingutelt maksude kogumist ja kaotada praegune killustatus, mis tuleneb liikmesriikide erinevate aruandlussüsteemide rakendamisest, tuleks kehtestada liidu digitaalse aruandluse nõuded. Selliste nõuete kohaselt peaksid maksuhaldurid saama teavet tehingute kaupa, et võimaldada andmete ristvõrdlust, suurendada maksuhaldurite kontrollisuutlikkust ja avaldada nõuete rikkumisele hoiatavat mõju, vähendades samal ajal eri liikmesriikides tegutsevate ettevõtjate nõuete täitmisega seotud kulusid ja kõrvaldades tõkked siseturul.
- (5) Selleks et hõlbustada aruandlusprotsessi automatiseerimist nii maksukohustuslaste kui ka maksuhaldurite jaoks, tuleks maksuhalduritele teatatavad tehingud dokumenteerida elektrooniliselt. E-arveldamise kasutamine peaks muutuma arvete väljastamise vaikesüsteemiks. Liikmesriikidel peaks siiski olema lubatud anda omamaiste tarnete puhul luba kasutada muid vahendeid. E-arvete väljastamine tarnija poolt ja nende edastamine kaupade soetajale või teenuse saajale ei tohiks sõltuda maksuhalduri eelnevast loast või kontrollist.
- (6) E-arve määratlus tuleks viia kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/55/EL⁷ kasutatud määratlusega, et saavutada käibemaksuaruandluse valdkonnas standardimine.
- (7) Käibemaksuaruandluse süsteemi tõhusaks rakendamiseks on vaja, et teave jõuaks maksuhaldurini viivitamata. Seepärast tuleks piiriüleste tehingute puhul kehtestada arve väljastamise tähtajaks kaks tööpäeva pärast maksustatava teokoosseisu tekkimist.
- (8) E-arve peaks hõlbustama kontrolliks vajalike andmete automaatset edastamist maksuhaldurile. Selleks peaks e-arve sisaldama kõiki andmeid, mis tuleb hiljem maksuhaldurile edastada.
- (9) E-arve kasutamine käibemaksuga maksustatavate tehingute dokumenteerimise vaikemeetodina ei oleks võimalik, kui e-arve kasutamise tingimuseks jääb saaja nõusolek. Seetõttu ei peaks sellist nõusolekut e-arvete väljastamiseks enam nõudma.
- (10) Komisjon on täitnud oma kohustuse esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne alates 1. jaanuarist 2013 kohaldatavate, arvete esitamist käsitlevate eeskirjade mõju kohta ja eelkõige selle kohta, mil määral on need tegelikult vähendanud ettevõtjate halduskoormust, nagu on nõutud direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 237. Kuna see kohustus on juba täidetud, tuleks see kõnealusest direktiivist välja jätta.
- (11) Kohustus esitada koondaruanded ühendusesisestest tehingutest teatamiseks tuleks välja jätta, kuna ühendusesiseste tehingute digitaalse aruandluse nõuded hõlmavad oma kohaldamisalas samu tehinguid, kuid kiiremat ja üksikasjalikumat teabe esitamist. Digitaalse aruandluse nõuded hõlmavad samu tehinguid mis koondaruanded, välja

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul (ELT L 133, 6.5.2014, lk 1).

arvatud direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 17a osutatud nõudmiseni varu korra alusel tehtud tehingud, millest tuleks teatada ühe akna süsteemi deklaratsiooni kaudu.

- (12) Selleks et teha arveandmete edastamine maksukohustuslaste jaoks võimalikuks, peaksid liikmesriigid muutma maksukohustuslaste jaoks kättesaadavaks selliseks edastamiseks vajalikud vahendid, mis peaksid võimaldama seda, et andmed saadab maksukohustuslane otse või kolmas isik tema nimel.
- (13) Kuigi ühendusesiseste tehingute digitaalse aruandluse nõuete kohaselt edastatav teave peaks olema sarnane koondaruannete kaudu edastatud teabega, tuleb maksukohustuslastelt nõuda lisaandmete, sealhulgas pangaandmete ja maksesummade esitamist, et maksuhaldurid saaksid jälgida mitte ainult kaupu, vaid ka rahavooge.
- (14) Tuleks vältida tarbetu halduskoormuse tekitamist eri liikmesriikides tegutsevatele maksukohustuslastele. Seepärast peaks nendel maksukohustuslastel olema võimalik esitada oma maksuhalduritele nõutud teavet, kasutades komisjoni rakendusotsuses (EL) 2017/1870⁸ sätestatud Euroopa standardit, mis vastab direktiivi 2014/55/EL artikli 3 lõikes 1 sätestatud taotlusele koostada e-arve põhielementide semantilist andmemudelit käsitlev Euroopa standard. Liikmesriikidel peaks olema lubatud näha andmete esitamiseks ette täiendavaid meetodeid, mida teatavatel maksukohustuslastel oleks lihtsam järgida.
- (15) Selleks et saavutada vajalik ühtlustamine ühendusesiseseid tehinguid käsitlevate andmete esitamisel, peaks esitatav teave olema kõikides liikmesriikides sama, ilma et liikmesriikidel oleks võimalik nõuda lisaandmeid.
- (16) Ühendusesiseste tehingutega seotud käibemaksupettuste vastases võitluses on oluline võrrelda tarnija deklareeritud andmeid kaupade soetaja või teenuse saaja deklareeritud andmetega. Selleks tuleks kaupade soetajalt ja teenuste saajalt nõuda andmete esitamist nende ühendusesiseste tehingute kohta.
- (17) Mitu liikmesriiki on kehtestanud oma territooriumil tehtavatele tehingutele erinevad aruandlusnõuded, mis toob eri liikmesriikides tegutsevatele maksukohustuslastele kaasa märkimisväärse halduskoormuse, kuna nad peavad oma raamatupidamissüsteemid nende nõuetega vastavusse viima. Selleks et vältida sellisest erinevusest tulenevaid kulusid, peaksid liikmesriikides rakendatavad süsteemid, mille alusel teatatakse nende territooriumil maksukohustuslaste vahel tasu eest tehtavatest kaubatarnetest ja osutatavatest teenustest, vastama samadele omadustele, mis on ühendusesiseste tehingute suhtes rakendataval süsteemil. Liikmesriigid peaksid ette nägema elektroonilised vahendid teabe edastamiseks ning, nagu ühendusesiseste tehingute puhul, peaks maksukohustuslasel olema võimalik esitada andmed kooskõlas rakendusotsuses (EL) 2017/1870 sätestatud Euroopa standardiga, isegi kui asjaomane liikmesriik võib näha ette täiendavad vahendid andmete edastamiseks. Andmeid tuleks lubada esitada maksukohustuslasel otse või kolmandal isikul tema nimel.

⁸

Komisjoni 16. oktoobri 2017. aasta rakendusotsus (EL) 2017/1870, milles käsitletakse e-arveldamise Euroopa standardile osutava viite ja asjaomaste süntaksite loetelu avaldamist kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/55/EL (ELT L 266, 17.10.2017, lk 19).

- (18) Liikmesriigid ei peaks olema kohustatud rakendama digitaalse aruandluse nõuet nende territooriumil maksukohustuslaste vahel tasu eest kaupade tarnimise ja teenuste osutamise suhtes. Kui nad aga soovivad sellise nõude tulevikus rakendada, peaksid nad viima selle vastavusse ühendusesiseste tehingute digitaalse aruandluse nõuetega. Liikmesriigid, kellel on juba olemas nende tehingute aruandluse süsteem, peaksid sellist süsteemi kohandama, et tagada andmete esitamine kooskõlas ühendusesiseste tehingute digitaalse aruandluse nõuetega.
- (19) Selleks et hinnata digitaalse aruandluse nõuete tulemuslikkust, peaks komisjon koostama hindamisaruande, milles hinnatakse digitaalse aruandluse nõuete mõju käibemaksulõhe vähendamisele ning maksukohustuslaste ja maksuhaldurite rakendus- ja vastavuskuludele, et kontrollida, kas süsteem on oma eesmärgid saavutanud või vajab täiendavat kohandamist.
- (20) Liikmesriikidel peaks olema võimalik jätkata muude meetmete rakendamist, et tagada käibemaksu nõuetekohane kogumine ja hoida ära maksudest kõrvalehoidmist. Neil ei tohiks siiski olla võimalik kehtestada täiendavaid aruandluskohustusi tehingutele, mis on hõlmatud digitaalse aruandluse nõuetega.
- (21) Platvormimajandus on tekitanud teatavaid raskusi käibemaksueeskirjade kohaldamisel, eelkõige seoses teenuseosutaja maksukohustuslase staatuse kindlaksmääramisega ning võrdsete võimaluste loomisega väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) ja teistele ettevõtjatele.
- (22) Platvormimajandus on kaasa toonud põhjendamatu konkurentsimoonutuse veebiplatvormide kaudu osutatavate käibemaksust vabastatud teenuste ja traditsioonilises majanduses osutatavate käibemaksuga maksustatavate teenuste vahel. Moonutus on olnud kõige teravam kahes suurimas e-kaubanduse platvormimajanduse sektoris, nimelt lühiajalise majutuse või reisijateveo sektoris.
- (23) Seepärast on vaja kehtestada eeskirjad, et kõrvaldada konkurentsimoonutused lühiajalise majutuse või reisijateveo sektoris, muutes platvormide rolli käibemaksu kogumisel (platvormidest saab „eeldatav tarnija“). Selle mudeli kohaselt tuleks platvormidelt nõuda käibemaksu arvestamist, kui käibemaks kuulub tasumisele, kuid asjaomane tarnija seda ei arvesta, sest ta on näiteks füüsiline isik või maksukohustuslane, kes kasutab väikeettevõtjate erikorda.
- (24) Liikmesriigid tõlgendavad mittemaksukohustuslastele platvormide poolt pakutava võimalikuks tegemise teenuse osutamise kohta erinevalt. Seepärast on vaja seda õigusnormi selgitada.
- (25) Mõned liikmesriigid tuginevad direktiivi 2006/112/EÜ artikli 135 lõikele 2, et kohaldada lühiajalise majutuse suhtes käibemaksuvabastust, teised aga mitte. Võrdse kohtlemise ja järjepidevuse tagamiseks, jätkates samal ajal konkurentsimoonutuste kõrvaldamist majutussektoris, tuleks selgitada, et kõnealust erandit ei kohaldata lühiajalise majutuse suhtes. Kriteeriume, mida kasutatakse lühiajalise majutuse (seda tuleb käsitada hotellisektoriga sarnast funktsiooni täitvana) kindlaksmääramiseks, kohaldatakse üksnes käesoleva direktiivi kohaldamisel ning need ei piira muudes liidu õigusaktides kasutatud mõistete kohaldamist. Seetõttu ei kehtestata käesoleva direktiiviga lühiajalise majutuse ELi määratlust.
- (26) Vältimaks olukorda, kus eeldatavaid tarneid tegevad platvormid on tahtmatult hõlmatud reisibüroode erikorraga või vastupidi, tuleks tehingud, mille puhul platvorm on käsitatav tarnijana, kõnealuse erikorra kohaldamisalast välja jätta.

- (27) Käesolev ettepanek ei piira muudes liidu õigusaktides, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määruses (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus),⁹ sätestatud normide kohaldamist, millega reguleeritakse digiplatvormide teenuste osutamise muid aspekte, näiteks selliste digiplatvormide pakkujate suhtes kohaldatavaid kohustusi, mis võimaldavad tarbijatel sõlmida kauplejatega kauglepinguid.
- (28) Nõukogu direktiividega (EL) 2017/2455¹⁰ ja 2019/1995¹¹ muudeti direktiivi 2006/112/EÜ seoses käibemaksueeskirjadega, millega reguleeritakse ettevõtja ja tarbija vahelise piiriülese e-kaubanduse maksustamist liidus. Nende muutmisdirektiividega vähendati konkurentsimoonusi, parandati halduskoostööd ja kehtestati mitmeid lihtsustusi. Kuigi kõnealuste direktiividega tehtud muudatused, mida kohaldatakse alates 1. juulist 2021, on olnud suures osas edukad, on siiski kindlaks tehtud vajadus teatavate paranduste järele.
- (29) Selleks tuleks selgitada mõningaid kehtivaid õigusnorme. See hõlmab õigusnormi, mis käsitleb direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 59c sätestatud 10 000 euro suuruse kalendripõhise künnise arvutamist, millest allpool võib telekommunikatsiooni-, raadio- ja televisiooniringhäälinguteenuste ning elektrooniliste teenuste osutamise ning kaupade ühendusesisese kaugmüügi, mida pakub liidus asuv tarnija, kelle asukoht on ainult ühes liikmesriigis, maksustada käibemaksuga liikmesriigis, kus on neid teenuseid osutava maksukohustuslase asukoht või kus need kaubad asuvad lähetamise või veo alguses. Direktiivi 2006/112/EÜ artiklit 59c tuleks muuta, tagamaks et 10 000 euro suuruse künnise arvutamisel võetakse arvesse ainult selliste kaupade ühendusesisest kaugmüüki, mis tarnitakse maksukohustuslase asukohaliikmesriigist, kuid mitte kaugmüüki teises liikmesriigis asuvast kaubavarust.
- (30) Samuti tuleks muuta direktiivi 2006/112/EÜ, et selgitada, et kõik väljaspool liitu asuvate maksukohustuslaste poolt liidus osutatud ettevõtja ja tarbija vahelised teenused kuuluvad väljaspool ühendust asuvate maksukohustuslaste osutatavate teenuste erikorra (liiduväline kord) kohaldamisalasse ja mitte ainult liidus asuvatele teenuse saajatele osutatud teenused. Pärast nõukogu direktiiviga (EL) 2022/542¹² uute käibemaksumäärasid käsitlevate õigusnormide kehtestamist ning uute VKEsid puudutavate õigusnormide¹³ kavandatavat jõustumist ning selleks, et hõlmata erandid

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1–102).

¹⁰ Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2455, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ ja direktiivi 2009/132/EÜ seoses teatavate käibemaksukohustustega teenuste osutamise ja kaupade kaugmüügi puhul (ELT L 348, 29.12.2017, lk 7).

¹¹ Nõukogu 21. novembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1995, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ kaupade kaugmüüki ja teatavaid omamaiseid kaubatarneid käsitlevate sätete osas.

¹² Nõukogu 5. aprilli 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/542, millega muudetakse direktiive 2006/112/EÜ ja (EL) 2020/285 käibemaksumäärade osas (ELT L 107, 6.4.2022, lk 1).

¹³ Nõukogu 18. veebruari 2020. aasta direktiiv (EL) 2020/285, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) väikeettevõtete erikorra osas ning määrust (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ja teabevahetuse osas, mille eesmärk on teostada järelevalvet väikeettevõtete erikorra nõuetekohase kohaldamise üle (ELT L 62, 2.3.2020, lk 13).

direktiivi 2006/112/EÜ artikli 151 alusel kaupade ja teenuste tarnete kohta muu hulgas diplomaatiliste või konsulaarkokkulepete alusel ning teatavatele muudele rahvusvahelistele organitele, on vaja ka laiendada liidu ühe akna süsteemi direktiivi 2006/112/EÜ XII jaotise 6. peatüki 3. jao alusel, tagades, et nullmääraga ja käibemaksust vabastatud tarned, nagu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) tehtud tarned kuuluvad selle süsteemi kohaldamisalasse. Lisaks tuleks direktiivi 2006/112/EÜ muuta, et selgitada aega, mille jooksul erikorda kasutatav maksukohustuslane saab kolme olemasoleva lihtsustamiskorra raames asjaomaseid käibedeklaratsioone muuta; need kolm korda on liiduväline ühe akna süsteem, liidu ühe akna süsteem ja impordi ühe akna süsteem (edaspidi „IOSS“). See selgitus võimaldab süsteemides registreeritud maksukohustuslastel teha asjaomastesse käibedeklaratsioonidesse parandusi kuni deklaratsioonide esitamise tähtajani. Lisaks tuleks selgelt kindlaks määrata liidu ja liiduvälise ühe akna süsteemi lihtsustamiskavade alusel tehtavate tarnete maksustatava teokoosseisu ajastamine, et vältida õigusnormide erinevat kohaldamist liikmesriikides.

- (31) Üldiselt nõutakse käibemaksukohustuslasena registreerimist igas liikmesriigis, kus maksustatavad tehingud toimuvad. Selleks et vähendada juhtumeid, kus nõutakse mitmekordset käibemaksukohustuslasena registreerimist, lisati direktiiviga (EL) 2017/2455 direktiivi 2006/112/EÜ mitu meetet, et vähendada vajadust mitmekordse käibemaksukohustuslasena registreerimise järele. Selleks et veelgi vähendada vajadust mitmekordse käibemaksukohustuslasena registreerimise järele, on kindlaks määratud mitu laiendamismeedet, et toetada ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise eesmärki liidus. Seepärast tuleks kehtestada õigusnormid kõnealuste laiendamismeetmete sätestamiseks.
- (32) Muude meetmete hulgas laiendati direktiiviga (EL) 2017/2455 väikse ühe akna süsteemi kohaldamisala, et sellest saaks laiem ühe akna süsteem, mis hõlmab kõiki liidus mittemaksukohustuslastele osutatavaid piiriüleseid teenuseid ja kogu kaupade ühendusesisest kaugmüüki. Erandkorras võivad elektroonilised liidesed, nagu kauplemiskohad ja platvormid, millest saavad teatavate liidusiseste kaubatarnete eeldatavad tarnijad, deklareerida liidu ühe akna süsteemi raames ka teatavaid omamaiseid kaubatarneid. Liidus ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise eesmärgi toetamiseks tuleks liidu ühe akna süsteemi kohaldamisala veelgi laiendada, et see hõlmaks muid kaubatarneid, sealhulgas ettevõtjate ja tarbijate vahelisi omamaiseid kaubatarneid liidus maksukohustuslaste poolt, kes ei ole tarbimisliikmesriigis käibemaksukohustuslasena registreeritud, tagades, et ettevõtjad ei pea end käibemaksukohustuslasena registreerima igas liikmesriigis, kus sellised kaubatarneid tarbijatele toimuvad. Lisaks tuleks liidu ühe akna süsteemi kohaldamisala laiendada nii, et see hõlmaks ka kasuminormi maksustamise korra kohaste kaupade omamaiseid tarneid mis tahes isikule, kui neid kaupu tarnib maksukohustuslane (maksukohustuslik edasimüüja), kes ei ole registreeritud liikmesriigis, kus sellised kaubatarneid toimusid. See muudatusettepanek võimaldaks maksukohustuslikel edasimüüjatel kasutada ühe akna süsteemi lihtsustusi ning võimaldaks deklareerida ja maksta nende tarnete eest tasumisele kuuluvat käibemaksu ühes registreerimisliikmesriigis laiendatud liidu ühe akna süsteemi kaudu.
- (33) Tavaliselt arvestab ja nõuab käibemaksu sisse kauba tarnija või teenuse osutaja. Teatavatel juhtudel võivad liikmesriigid siiski ette näha, et pöördmaksustamise mehhanismi alusel on tasumisele kuuluva käibemaksu arvestamise kohustus pigem teenuse saajal kui osutajal. Selleks et toetada veelgi ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise eesmärki liidus, tuleks sätestada õigusnormid, mille kohaselt

liikmesriigid peavad kohaldama pöördmaksustamise mehhanismi olukordades, kus tarnija ei ole käibemaksukohustuslane liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub. Tarnijal, kes tarnib kaupu või osutab teenuseid isikule, kes on registreeritud käibemaksukohustuslasena liikmesriigis, kus tarne on maksustatav, peaks olema õigus kohaldada pöördmaksustamist. Kontrolli eesmärgil tuleks sellised tarned esitada koondaruandes.

- (34) Direktiiviga (EL) 2017/2455 lisati direktiivi 2006/112/EÜ elektrooniliste liideste, näiteks kauplemiskohtade ja platvormide vastutus, kui nad tegutsevad eeldatava tarnijana, kui nad teevad võimalikuks teatavad kaubatarned liidu tarbijatele. Liidus tehtavate kaubatarnete puhul piirdub eeldatava tarnija reegel praegu mittemaksukohustuslastele tehtavate kaubatarnetega, kui neid kaupu tarnivad liidus maksukohustuslased, kelle asukoht ei ole liidus. Selleks et tagada võrdsed tingimused liidu ja liiduvälistele kauplejatele ning minimeerida liidus piiriülese äritegevusega seotud kulusid, tuleks võtta meetmeid, et veelgi vähendada elektrooniliste liideste kaudu tegutsevate liidu müüjate nõuete täitmisega seotud koormust. Laiendatud kohaldamisala kohaselt hõlmaks eeldatava tarnija reegel kõiki liidus tehtavaid kaubatarneid, mis tehakse võimalikuks elektroonilise liidese abil, olenemata asjaomase tarnija asukohast ja ostja staatusest.
- (35) Direktiiviga (EL) 2017/2455 lisati direktiivi 2006/112/EÜ konkreetne lihtsustus, IOSS, mille eesmärk oli vähendada käibemaksunõuete täitmisega seotud koormust, mis on seotud teatavate madala väärtusega kaupade importimisega liidu tarbijatele. Seega ei pea maksukohustuslased, kes otsustavad IOSSi kasutamise kasuks, end käibemaksukohustuslasena registreerima igas liikmesriigis, kus toimub nende tingimustele vastav kaupade import tarbijatele. Selle asemel saab nendelt tarnetelt tasumisele kuuluva käibemaksu deklareerida ja maksta ühes liikmesriigis IOSSi kaudu. Selleks et veelgi toetada ja tõhustada käibemaksunõuete täitmist teatavate imporditud kaupade puhul, tuleks vastu võtta meetmed, et muuta IOSSi kasutamine kohustuslikuks elektrooniliste liideste, nagu kauplemiskohtade ja platvormide puhul, kui need teevad võimalikuks teatava kaupade impordi liidu tarbijatele. Samas maksukohustuslased, kes kasutavad elektroonilisi liideseid ja teevad võimalikuks üksnes omamaiseid tarneid oma asukohaliikmesriigis, peaksid jääma meetme kohaldamisalast välja.
- (36) Selleks et tagada direktiivi 2006/112/EÜ ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda volitused tagada paremini IOSSi käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrite nõuetekohane kasutamine ja kontrollimine kõnealuses direktiivis sätestatud maksuvabastuse eesmärgil. See õigus peaks võimaldama komisjonil võtta vastu rakendusakt, et kehtestada erimeetmed eesmärgiga hoida ära teatavas vormis maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist. Sellised erimeetmed hõlmavad muu hulgas kordumatu saadetise numbril sidumist IOSSi käibemaksukohustuslasena registreerimise numbriga. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011¹⁴ artiklis 5

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli

osutatud kontrollimenetlusega ning selleks peaks komitee olema Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 904/2010¹⁵ artikliga 58 loodud komitee.

- (37) Tarnija käibemaksukohustuslasena registreerimine on nõutav, kui tarnija ei ole käibemaksukohustuslasena registreeritud liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub. Eelkõige tekitab maksukohustuse oma kaupade teise liikmesriiki üleviimine muu hulgas tema e-kaubandusega seotud tegevuse eesmärgil vajaduse registreeruda liikmesriikides, kust ja kuhu kaubad üle viiakse. Kooskõlas ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise eesmärgiga liidus tuleks veelgi vähendada juhtumeid, mil nõutakse mitmekordset käibemaksukohustuslasena registreerimist, nähes ette uue süsteemi kohaldamise ühe akna süsteemi raames, mille konkreetne eesmärk on lihtsustada käibemaksunõuete täitmist, mis on seotud teatavate oma kaupade üleviimisega.
- (38) Direktiiviga 2006/112/EÜ on ette nähtud nõudmiseni varu korra alusel veetavate kaupade lihtsustatud käibemaksuga maksustamine, kui teatavad ettenähtud tingimused on täidetud. Kuna ühe akna süsteemi lihtsustamiskava oma kaupade üleviimiseks on kõikehõlmav ja hõlmab praegu kõnealuse direktiivi artikli 17a kohase nõudmiseni varu korra alla kuuluvate kaupade piiriülest liikumist, on vaja see kord järk-järgult kaotada, lisades lõppkuupäeva enne nõudmiseni varusid käsitlevate sätete täielikku eemaldamist direktiivi 2006/112/EÜ. Seepärast tuleks kehtestada lõppkuupäev 31. detsember 2024, pärast mida ei ole enam võimalik uut nõudmiseni varu korda rakendada. 31. detsembril 2024 või enne seda algava nõudmiseni varu korra puhul tuleks jätkuvalt kohaldada asjakohaseid tingimusi, sealhulgas 12kuulist tähtaega kõnealuse kauba omandiõiguse kavandatavale ostjale üleandmiseks. Paralleelselt selle uue lõppkuupäeva lisamisega tuleks nõudmiseni varu korda käsitlevatesse sätetes lisada uus lõige tagamaks, et selle korra kohaldamine lõpetatakse 31. detsembril 2025, kuna seda ei ole pärast seda kuupäeva enam vaja.
- (39) Kasuminormi maksustamise kord võimaldab maksukohustuslikel edasimüüjatel maksta käibemaksu erikorraga hõlmatud kaupade, nimelt kasutatud kaupade, kunstiteoste, kollektsiooni- ja antiikesemete müügi- ja ostuhinna vahelt. Tagamaks, et kõnealuseid konkreetseid tarneid maksustatakse liikmesriigis, kus on kauba soetaja või teenuse saaja asukoht, alaline elu- või asukoht või peamine elukoht, tuleks direktiivi 2006/112/EÜ muuta, et kehtestada uus teenuste osutamise koha õigusnorm. Lisaks tuleks muuta direktiivi 2006/112/EÜ, et jätta pöördmaksustamise mehhanismi kohustuslikust kohaldamisest konkreetset välja kasuminormi maksustamise korra kohaste kaupade tärned. Selleks et toetada liidus ühtse käibemaksukohustuslasena registreerimise eesmärki ja vähendada nõuete täitmisega seotud koormust, võivad maksukohustuslikud edasimüüjad, kes tegutsevad kasuminormi maksustamise korra alusel, otsustada kasutada liidu ühe akna süsteemi, et deklareerida ja maksta käibemaksu, mis kuulub tasumisele teatavate kasuminormi maksustamise korra

mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

¹⁵ Nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas (ELT L 268, 12.10.2010, lk 1).

kohaste kaupade tarnetelt selle korra kaudu, ilma et oleks vaja registreeruda mitmes liikmesriigis.

- (40) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide¹⁶ kohta kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (41) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt käibemaksusüsteemi digiajastuga kohandamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid paremini saavutada liidu tasandil tingituna vajadusest ühtlustada ja soodustada digitaalsete aruandlusnõuete kasutamist, parandada platvormide käibemaksukohtlemist ja vähendada juhtumeid, mil ettevõtja peab end teistes liikmesriikides registreerima, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (42) Seepärast tuleks direktiivi 2006/112/EÜ vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2006/112/EÜ muudatused, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2024

Direktiivi 2006/112/EÜ muudetakse järgmiselt.

- (1) Artiklit 17a muudetakse järgmiselt:

- (a) lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kaubad lähetab või veab teise liikmesriiki maksukohustuslane või tema nimel tegutsev kolmas isik 31. detsembril 2024 või enne seda eesmärgiga tarnida kaubad seal hiljem ja pärast saabumist teisele maksukohustuslasele, kellel on õigus nende kaupade omandiõigusele vastavalt mõlema maksukohustuslase vahel kehtivale kokkuleppele;“

- (b) lisatakse lõike 8:

„8. Käesoleva artikli kohaldamine lõpeb 31. detsembril 2025.“

- (2) V jaotise 3a. peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„3a. PEATÜKK

Künnis maksukohustuslaste puhul, kes tarnivad teatavaid artikli 33 punktiga a hõlmatud kaup ja osutavad teatavaid artikliga 58 hõlmatud teenuseid“.

¹⁶ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- (3) Artiklit 59c muudetakse järgmiselt:
- (a) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:
 - „b) teenuseid osutatakse mittemaksukohustuslasele, kes asub või omab alalist elu- või asukohta või peamist elukohta mõnes muus liikmesriigis kui see, millele on osutatud punktis a, või kaupu lähetatakse või veetakse punktis a osutatud liikmesriigist teise liikmesriiki, ning“;
 - (b) lõige 3 asendatakse järgmisega:
 - „3. Lõike 1 punktis a osutatud liikmesriik annab maksukohustuslastele, kes teevad kõnealusele lõikele vastavaid tarneid, õiguse valida, kas tarnekoht määratakse kindlaks vastavalt artikli 33 punktile a ja artiklile 58, hõlmates igal juhul kahte kalendriaastat.“

- (4) Artikkel 66 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 66

1. Erandina artiklitest 63, 64 ja 65 võivad liikmesriigid ette näha, et teatavate tehingute või teatavat liiki maksukohustuslaste puhul muutub käibemaks sissenõutavaks:
 - (a) hiljemalt arve väljastamisel;
 - (b) hiljemalt tasu kättesaamisel;
 - (c) kui arvet ei väljastata või väljastatakse hiljem, kindlaksmääratud aja jooksul, kuid mitte hiljem kui liikmesriikide poolt arvete esitamiseks artikli 222 teise lõigu kohaselt kehtestatud tähtaja möödumisel või kui liikmesriik ei ole sellist tähtaega kehtestanud, siis kindlaksmääratud aja jooksul alates maksustatava teokoosseisu tekkimise kuupäevast.
2. Lõikes 1 sätestatud erandit ei kohaldata järgmiste tarnete suhtes:
 - (a) XII jaotise 6. peatüki 2. jaos sätestatud erikorraga hõlmatud teenuste osutamine, kui neid teenuseid osutab maksukohustuslane, kellel on lubatud seda korda kasutada vastavalt artiklile 359;
 - (b) XII jaotise 6. peatüki 3. jaos sätestatud erikorraga hõlmatud tarded, kui neid tarneid teeb maksukohustuslane, kellel on lubatud seda korda kasutada vastavalt artiklile 369b;
 - (c) teenuste osutamine, mille puhul vastavalt artiklile 196 peab käibemaksu tasuma kauba soetaja või teenuse saaja;
 - (d) artiklis 67 osutatud kaubatarned või üleandmised.“
- (5) Artikli 167a esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid võivad vabatahtliku korra alusel ette näha, et sellise maksukohustuslase mahaarvamiseõigus, kellelt käibemaks nõutakse sisse vaid vastavalt artikli 66 lõike 1 punktile b, lükatakse edasi kuni hetkeni, mil sellele isikule tarnitud kaupadelt või osutatud teenustelt on käibemaks tema tarnijale tasutud.“
- (6) Artikkel 217 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 217

Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „e-arve“ arvet, mis sisaldab käesoleva direktiiviga nõutavat teavet ning mis on väljastatud, edastatud ja saadud struktureeritud elektroonilises vormingus, mis võimaldab selle automaatset ja elektroonilist töötlemist.“

- (7) Artikkel 218 asendatakse järgmisega:

Artikkel 218

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tunnustab liikmesriik paberil või elektroonilisel kujul olevaid dokumente ja sõnumeid arvetena, kui need vastavad käesolevas peatükis sätestatud tingimustele.

2. Liikmesriigid võivad kehtestada kohustuse väljastada e-arveid. Selle kohustuse kehtestanud liikmesriigid lubavad väljastada e-arveid, mis vastavad e-arveldamise Euroopa standardile ja selle süntaksite loetelule vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2014/55/EL*. Ilma et see piiraks artikli 395 alusel lubatud ja käesoleva direktiivi jõustumise ajal juba rakendatud erimeetmete kohaldamist, ei vaja maksukohustuslased e-arvete väljastamiseks ja edastamiseks maksuhalduri eelnevat luba või kontrolli.

*Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/55/EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul (ELT L 133, 6.5.2014, lk 1).“

- (8) Artikli 226 punkt 7a asendatakse järgmisega:

„7a. märke „kassapõhine raamatupidamisarvestus“, kui käibemaks muutub sissenõutavaks tasu kättesaamise ajal vastavalt artikli 66 lõike 1 punktile b ning mahaarvamise õigus tekib ajal, kui mahaarvatav maks muutub sissenõutavaks;“.

- (9) Artikkel 232 jäetakse välja.

- (10) Artikkel 237 jäetakse välja.

- (11) Artikkel 359 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 359

Liikmesriigid lubavad igal maksukohustuslasel, kelle asukoht ei ole ühenduses ja kes osutab teenuseid mittemaksukohustuslasele, kasutada käesolevat erikorda. Käesolevat erikorda kohaldatakse kõikide selliste ühenduses osutatavate teenuste suhtes.“

- (12) Artikli 369j esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Käesolevat erikorda kasutav maksukohustuslane ei või selle erikorraga hõlmatud maksustatava tegevusega seoses arvata käesoleva direktiivi artikli 168 alusel maha käibemaksu, mis on tekkinud tarbimisliikmesriikides. Olenemata direktiivi 86/560/EMÜ artikli 1 punktist 1 ning direktiivi 2008/9/EÜ artikli 2 punktist 1, artiklist 3 ja artikli 8 lõike 1 punktist e, tehakse asjaomasele maksukohustuslasele tagasimakse vastavalt kõnealustele direktiividele. Direktiivi 86/560/EMÜ artikli 2

lõikeid 2 ja 3 ning artikli 4 lõiget 2 ei kohaldata nende tagasimaksete suhtes, mis on seotud selle erikorra hõlmatud kaupadega.“

- (13) Artikli 369w esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Käesolevat erikorda kasutav maksukohustuslane ei või selle erikorra hõlmatud maksustatava tegevusega seoses arvata käesoleva direktiivi artikli 168 alusel maha käibemaksu, mis on tekkinud tarbimisliikmesriikides. Olenemata direktiivi 86/560/EMÜ artikli 1 punktist 1 ning direktiivi 2008/9/EÜ artikli 2 punktist 1, artiklist 3 ja artikli 8 lõike 1 punktist e, tehakse asjaomasele maksukohustuslasele tagasimakse vastavalt kõnealustele direktiividele. Direktiivi 86/560/EMÜ artikli 2 lõikeid 2 ja 3 ning artikli 4 lõiget 2 ei kohaldata nende tagasimaksete suhtes, mis on seotud selle erikorra hõlmatud kaupadega.“

Artikkel 2

Direktiivi 2006/112/EÜ muudatused, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2025

Direktiivi 2006/112/EÜ muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 14 lõike 4 punkti 1 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) kaubatarne tehakse maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisesed soetamised ei kuulu artikli 3 lõike 1 alusel käibemaksuga maksustamisele, või muule mittemaksukohustuslasele; või kui tegemist on kasutatud kaupade, kunstiteoste, kollektsiooni- või antiikesemete tarnega, mida maksukohustuslik vahendaja tarnib mis tahes teisele maksukohustuslasele, kui need kaubad on käesoleva direktiivi XII jaotise 4. peatüki 2. jaos sätestatud erikorra kohaselt käibemaksuga maksustatavad.“

- (2) Artiklit 14a muudetakse järgmiselt:

- (a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui maksukohustuslane teeb elektroonilise liidese, nagu kauplemiskoha, platvormi, portaali või muu sarnase vahendi abil võimalikuks ühendusesisese kaupade tarne maksukohustuslase poolt, siis loetakse, et tarne võimalikuks teinud maksukohustuslane on saanud ja tarninud need kaubad ise.“;

- (b) lisatakse lõiked 3 ja 4:

„3. Kui maksukohustuslane teeb elektroonilise liidese, nagu kauplemiskoha, platvormi, portaali või muu sarnase vahendi abil võimalikuks kaupade üleviimise teise liikmesriiki vastavalt artikli 17 lõikele 1 maksukohustuslase poolt, välja arvatud kapitalikaubad, nagu need on vastavalt artikli 189 punktile a määratletud selles liikmesriigis, kuhu kaubad lähetatakse või veetakse, või kaubad, mille puhul ei ole selles liikmesriigis täielikku mahaarvamisoigust, loetakse, et üleviimise võimalikuks teinud maksukohustuslane on need kaubad kätte saanud ja tarninud.

4. Kui ainult ühes liikmesriigis asuv maksukohustuslane teeb elektroonilise liidese, nagu kauplemiskoha, platvormi, portaali või muu sarnase vahendi abil võimalikuks kaubatarned ainult selles liikmesriigis

ilma lähetamata või veota või koos lähetamise või veoga, mis algab ja lõpeb selles liikmesriigis, ei loeta seda maksukohustuslast kõnealuste kaupade saajaks ja tarnijaks.“

- (3) Lisatakse artikkel 28a:

„Artikkel 28a

Olenemata artiklist 28 loetakse, et maksukohustuslane, kes teeb elektroonilise liidese, nagu platvormi, portaali või muu sarnase vahendi abil võimalikuks artikli 135 lõikes 3 osutatud lühiajalise majutuse või reisijateveo teenused, on need teenused saanud ja osutanud ise, kui neid teenuseid osutav isik on üks järgmistest:

- a) ühenduseväline isik, kes ei ole liikmesriigis käibemaksukohustuslasena registreeritud;
 - b) mittemaksukohustuslane;
 - c) maksukohustuslane, kes teeb üksnes selliseid kaubatarneid või osutab selliseid teenuseid, mis ei anna õigust käibemaksu mahaarvamiseks;
 - d) mittemaksukohustuslasest juriidiline isik;
 - e) maksukohustuslane, kelle suhtes kohaldatakse põllumajandustootjate ühist kindla maksumääraga korda;
 - f) maksukohustuslane, kelle suhtes kohaldatakse väikeettevõtjate erikorda.“
- (4) Artikkel 35 jäetakse välja.
- (5) V jaotise 1. peatükki lisatakse 5. jagu:

„5. jagu

Kunstiteoste ja antiikesemete tarnimine, mida tarnitakse maksukohustuslike edasimüüjate erikorra alusel

Artikkel 39a

Selliste kunstiteoste ja antiikesemete tarne kohaks, mida tarnitakse ilma lähetamise või veota või kui nende kaupade lähetamine või vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis ning mis tarnitakse XII jaotise 4. peatüki 2. jao 1. alajaos sätestatud erikorra kohaselt, on koht, kus on kauba soetaja asukoht, alaline elu- või asukoht või peamine elukoht.“

- (6) Lisatakse artikkel 46a:

„Artikkel 46a

Platvormi, portaali või muu sarnase vahendi abil mittemaksukohustuslasele tarne või teenuste võimalikuks tegemise teenuse osutamise kohaks on koht, kus teostatakse kooskõlas käesoleva direktiiviga vahendatav põhitehing.“

- (7) Artiklisse 135 lisatakse lõige 3:

„3. Majutuse katkematut üürimist kuni 45 päevaks koos muude kõrvalteenuste osutamisega või ilma selleta käsitatakse hotellisektoriga sarnast funktsiooni täitvana.“

- (8) Artikkel 136a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 136a

Kui maksukohustuslane loetakse olevat kauba kätte saanud ja tarninud vastavalt artikli 14a lõikele 2 või artikli 14a lõikele 3, vabastavad liikmesriigid käibemaksust selle kauba tarne kõnealusele maksukohustuslasele.“

- (9) Lisatakse artikkel 136b:

„Artikkel 136b

Kui maksukohustuslane loetakse olevat teenused kätte saanud ja osutanud vastavalt artiklile 28a, vabastavad liikmesriigid käibemaksust nende teenuste osutamise kõnealusele maksukohustuslasele.“

- (10) Artiklisse 143 lisatakse lõige 1a:

„1a. Lõike 1 punktis ca sätestatud maksuvabastuse kohaldamiseks võtab komisjon vastu rakendusakti, et kehtestada erimeetmed, et ära hoida teatavas vormis maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist, muu hulgas ühendades saadetise kordumatu numbri vastava käibemaksukohustuslasena registreerimise numbriga, nagu on osutatud artiklis 369q.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011* artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega ja selles tähenduses on komitee määruse (EL) nr 904/2010± artikli 58 alusel loodud komitee.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

± Nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas (ELT L 268, 12.10.2010, lk 1).“

- (11) Lisatakse järgmine artikkel 172a:

„Artikkel 172a

Kui maksukohustuslane loetakse olevat saanud ja osutanud teenuseid vastavalt artiklile 28a, ei mõjuta see teenuste osutamine kõnealuse maksukohustuslase mahaarvamisõigust, olenemata sellest, kas tegemist on teenuse osutamisega, mille puhul võib käibemaksu maha arvata või mitte.“

- (12) Artikkel 194 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 194

1. Ilma et see piiraks artiklite 195 ja 196 kohaldamist, kui maksustatavaid kaupu tarnib või teenuseid osutab maksukohustuslane, kelle asukoht ei ole selle liikmesriigi territooriumil, kus käibemaks tasumisele

kuulub, lubavad liikmesriigid seda, et käibemaksu on kohustatud tasuma isik, kellele kaupu tarnitakse või teenuseid osutatakse, kui see isik on selles liikmesriigis juba registreeritud.

2. Lõiget 1 ei kohaldata kaubatarnete suhtes, mida teostab artikli 311 lõike 1 punktis 5 määratletud maksukohustuslik edasimüüja, kui kaubad on käibemaksuga maksustatavad käesoleva direktiivi XII jaotise 4. peatüki 2. jaos sätestatud erikorra kohaselt.“

(13) Artikli 222 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kui tarnitakse kaupu artiklis 138 sätestatud tingimustel või tarnitakse kaupu või osutatakse teenuseid, mille eest vastavalt artiklitele 194 ja 196 peab käibemaksu tasuma kaupade soetaja või teenuse saaja, väljastatakse arve hiljemalt maksustatava teokoosseisu tekkimisele järgneva kuu viieteistkümnendaks kuupäevaks.“

(14) Artiklit 242 a muudetakse järgmiselt:

(a) lisatakse lõige 1a:

„1a. Kui maksukohustuslane teeb elektroonilise liidese, nagu platvormi, portaali või muu sarnase vahendi abil võimalikuks lühiajalise majutuse või reisijateveo teenuste osutamise ja seda isikut ei loeta artikli 28a alusel teenuste saajaks ega osutajaks, on teenuse osutamise võimalikuks teinud maksukohustuslane kohustatud pidama arvestust kõnealuste teenuste osutamise üle.“;

(b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõigetes 1 ja 1a osutatud arvestusandmed tuleb asjaomastele liikmesriikidele taotluse korral elektrooniliselt kättesaadavaks teha.

Nimetatud andmeid tuleb säilitada kümme aastat alates tehingu toimumise aasta lõpust.“

(15) Artikli 262 lõike 1 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) maksukohustuslased ja käibemaksukohustuslasena registreeritud juriidilistest isikutest mittemaksukohustuslased, kellele see käibemaksukohustuslasena registreeritud maksukohustuslane on tarninud kaupu või osutanud teenuseid, mis ei ole käibemaksust vabastatud liikmesriigis, kus tehing on maksustatav, ja millelt teenuse saaja peab artiklite 194 ja 196 kohaselt maksu tasuma.“

(16) Artiklisse 306 lisatakse lõige 3:

„3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud erikorda ei kohaldata artikli 28a alusel tehtud tarnete suhtes.“

(17) XII jaotise 6. peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„6. PEATÜKK

Erikorrad, mida kohaldatakse maksukohustuslaste suhtes, kes osutavad teenuseid mittemaksukohustuslastele või tegelevad kaupade kaugmüügiga või teevad teatavaid omamaiseid kaubatarneid või oma kaupade üleviimisi“.

(18) Artikkel 365 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 365

Käibedeklaratsioonis märgitakse käesoleva erikorra kohaldamisega seotud individuaalne käibemaksukohustuslasena registreerimise number ja iga tarbimisliikmesriigi kohta, kus käibemaks tasumisele kuulub, maksustamisperioodil osutatud, käesoleva erikorraga hõlmatud teenuste, mille puhul on tekkinud maksustatav teokoosseis, käibemaksuta koguväärtus ning kogusumma vastava käibemaksumäära puhul. Samuti märgitakse deklaratsioonis kohaldatavad käibemaksumäärad ja kogu tasumisele kuuluva käibemaksu summa.

Kui käibedeklaratsioonis on vaja teha muudatusi pärast kuupäeva, mil deklaratsioon tuli esitada vastavalt artiklile 364, lisatakse need muudatused järgmisse deklaratsiooni kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil algne deklaratsioon oli vaja esitada vastavalt artiklile 364. Selles järgmises käibedeklaratsioonis märgitakse asjaomane tarbimisliikmesriik, maksustamisperiood ja käibemaksusumma, mille puhul muudatus on vajalik.“

- (19) XII jaotise 6. peatüki 3. jao pealkiri asendatakse järgmisega:

„3. jagu

Erikord, mida kohaldatakse ühendusesisese kaupade kaugmüügi puhul, teatava kaupade tarne puhul liikmesriigis maksukohustuslase poolt, kes ei ole registreeritud selles liikmesriigis käibemaksukohustuslasena, elektrooniliste liideste abil, mis teevad sellise tarne võimalikuks, ja teenuste puhul, mida osutavad mittemaksukohustuslasele maksukohustuslased, kelle asukoht on ühenduses, aga mitte tarbimisliikmesriigis“.

- (20) Artikli 369a punkti 3 muudetakse järgmiselt:

- (a) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) kaubatarnete puhul, mille teeb maksukohustuslane, kes teeb võimalikuks need tarned vastavalt artikli 14a lõikele 2, kui tarnitud kaupade lähetamine või vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis, kus need kaubad tarnitakse maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei kuulu artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustamisele, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele, siis kõnealune liikmesriik;“

- (b) lisatakse punktid d ja e:

„d) artiklite 36, 37 ja 39 kohaste kaubatarnete puhul, kui need kaubad tarnitakse maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei kuulu artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustamisele, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele, liikmesriik, kus tarne loetakse toimunuks;

e) kaubatarnete puhul ilma kaupade lähetamise või veota või kui tarnitud kaupade lähetamine algab ja lõpeb samas liikmesriigis, kui need kaubad tarnitakse maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei kuulu artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustamisele, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele, siis kõnealune liikmesriik.“

- (21) Artikkel 369b asendatakse järgmisega:

„Artikkel 369b

Liikmesriigid lubavad käesolevat erikorda kasutada järgmistel maksukohustuslastel:

- (a) maksukohustuslane, kes tegeleb ühendusesise kaupade kaugmüügiga;
- (b) ilma et see piiraks artikli 14a lõike 2 kohaldamist, siis selle erikorra kohaldamisel maksukohustuslane, kes teeb võimalikuks kaupade tarned vastavalt artikli 14a lõikele 2 ilma lähetamise või veota või kui lähetamine või vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis, kus need kaubad tarnitakse maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei kuulu artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustamisele, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele;
- (c) maksukohustuslane, kelle asukoht ei ole tarbimisliikmesriigis ja kes osutab teenuseid mittemaksukohustuslasele;
- (d) maksukohustuslane, kes ei ole registreeritud liikmesriigis, kus kaubad maksustatakse käibemaksuga, ja kes tarnib kaupu vastavalt artiklitele 36, 37 ja 39 maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei kuulu artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustamisele, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele;
- (e) maksukohustuslane, kes ei ole registreeritud liikmesriigis, kus kaubad on käibemaksuga maksustatavad, ja kes tarnib kaupu ilma lähetamise või veota või kui lähetamine algab ja lõpeb samas liikmesriigis ühele järgmistest:
 - (a) maksukohustuslane või mittemaksukohustuslasest juriidiline isik, kelle ühendusesisesed kaupade soetamised ei kuulu artikli 3 lõike 1 alusel käibemaksuga maksustamisele, või muule mittemaksukohustuslasele;
 - (b) mis tahes muu maksukohustuslane, kui tegemist on kasutatud kaupade, kunstiteoste, kollektsiooni- või antiikesemete tarnega, kui need kaubad on artiklites 312–325 sätestatud kasuminormi maksustamise korra kohaselt käibemaksuga maksustatavad.

Käesolevat erikorda kohaldatakse kõigi asjaomase maksukohustuslase poolt ühenduses tarnitavate kaupade või osutatavate teenuste suhtes.“

(22) Artiklit 369g muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käibedeklaratsioonis märgitakse artiklis 369d osutatud käibemaksukohustuslasena registreerimise number, ja iga tarbimisliikmesriigi kohta, käibemaksuta koguväärtus, kohaldatav käibemaksumäär, kui see on asjakohane, kogusumma vastava käibemaksumäära puhul, kui see on asjakohane, ja maksustamisperioodil käesoleva erikorra alla kuuluvate järgmiste tarnete eest, mille puhul on maksustatav teokoosseis tekkinud, tasumisele kuuluva käibemaksu kogusumma:

- (a) ühendusesisene kaupade kaugmüük;
- (b) ilma et see piiraks artikli 14a lõike 2 kohaldamist, siis selle erikorra kohaldamisel kaubatarned vastavalt artikli 14a lõikele 2, kui nende kaupade lähetamine või vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis, kui need

kaubad tarnitakse maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei kuulu artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustamisele, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele;

- (c) teenuste osutamine;
- (d) artiklite 36, 37 ja 39 kohased kaubatarned, kui need kaubad tarnitakse maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei kuulu artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustamisele, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele;
- (e) kaubatarned ilma lähetamise või veota või kui lähetamine algab ja lõpeb samas liikmesriigis, kui need kaubad tarnitakse maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei kuulu artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustamisele, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele.

Käibedeklaratsioon peab sisaldama ka varasemate maksustamisperioodidega seotud muudatusi vastavalt käesoleva artikli lõikele 4.“;

- (b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui kaubad lähetatakse või veetakse muudes liikmesriikides või muudest liikmesriikidest kui registreerimisliikmesriik, peab käibedeklaratsioon sisaldama ka käibemaksuta koguväärtust, kohaldatavat käibemaksumäära, kui see on asjakohane, kogusummat vastava käibemaksumäära puhul, kui see on asjakohane, ja käesoleva erikorra alla kuuluvate järgmiste tarnete eest tasumisele kuuluva käibemaksu kogusummat iga liikmesriigi kohta, kus või kust kaubad on lähetatud või veetud:

- (a) kaupade ühendusesisene kaugmüük, välja arvatud maksukohustuslase poolt vastavalt artikli 14a lõikele 2 tehtud kaugmüük;
- (b) kaupade ühendusesisene kaugmüük ja kaubatarned, kui nende kaupade lähetamine või vedu maksukohustuslase poolt vastavalt artikli 14a lõikele 2 algab ja lõpeb samas liikmesriigis, kui need kaubad tarnitakse maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei kuulu artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustamisele, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele;
- (c) artiklite 36, 37 ja 39 kohased kaubatarned, kui need kaubad tarnitakse maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle kaupade ühendusesisene soetamine ei kuulu artikli 3 lõike 1 kohaselt käibemaksuga maksustamisele, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele;
- (d) kaubatarned maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kelle ühendusesisesed kaupade soetamised ei kuulu artikli 3 lõike 1 alusel käibemaksuga maksustamisele, või muule mittemaksukohustuslasele, kui lähetamine algab ja lõpeb samas liikmesriigis.

Punktis a osutatud tarnete puhul sisaldab käibedeklaratsioon ka iga sellise liikmesriigi antud individuaalset käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit või maksuviitenumbrit, kust kaup on lähetatud või veetud, kui need on olemas.

Punktis b osutatud tarnete puhul sisaldab käibedeklaratsioon ka iga sellise liikmesriigi antud individuaalset käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit või maksuviitenumbrit, kust kaup on lähetatud või veetud, kui need on olemas.

Käibedeklaratsioon peab sisaldama käesolevas lõikes osutatud teavet tarbimisliikmesriikide kaupa välja tooduna.“;

(c) lisatakse lõige 2a:

„2a. Lõikes 2 sätestatud teabe esitamise nõuet kohaldatakse ka selliste kaubatarnete suhtes, mille puhul ei lähetata ega veeta kaupu muus liikmesriigis kui registreerimisliikmesriik.“;

(d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui käesoleva erikorra alusel teenuseid osutaval maksukohustuslasel on lisaks registreerimisliikmesriigis asuvale püsivale tegevuskohale üks või mitu muud püsivat tegevuskohta, kust teenuseid osutatakse, peab käibedeklaratsioon sisaldama ka käibemaksuta koguväärtust, kohaldatavat käibemaksumäära, kui see on asjakohane, kogusummat vastava käibemaksumäära puhul, kui see on asjakohane, ja kogu tasumisele kuuluva käibemaksu summat seoses osutatavate teenustega iga liikmesriigi kohta, kus sellel isikul on tegevuskoht, koos individuaalse käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri või selle asukoha maksuviitenumbriga tarbimisliikmesriikide kaupa välja tooduna.“;

(e) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui käibedeklaratsioonis on vaja teha muudatusi pärast kuupäeva, mil deklaratsioon tuli esitada vastavalt artiklile 369f, lisatakse need muudatused järgmise deklaratsiooni kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil algne deklaratsioon oli vaja esitada vastavalt artiklile 369f. Selles järgmises käibedeklaratsioonis märgitakse asjaomane tarbimisliikmesriik, maksustamisperiood ja käibemaksusumma, mille puhul muudatus on vajalik.“

(23) Artiklisse 369m lisatakse lõige 4:

„4. Olenemata lõikest 1 nõuavad liikmesriigid, et maksukohustuslane, kes tegutseb artikli 14a lõike 1 kohaselt tarnijana, kasutaks käesolevat erikorda kolmandatelt territooriumidelt või kolmandatest riikidest imporditud kaupade kaugmüügi puhul.“

(24) Artiklit 369p muudetakse järgmiselt:

(a) lõikesse 1 lisatakse punkt e:

„e) maksukohustuslase staatus, kelle puhul loetakse, et ta on saanud ja tarninud kaupu vastavalt artikli 14a lõikele 1.“;

(b) lõikesse 3 lisatakse punkt f:

„f) maksukohustuslase staatus, kelle puhul loetakse, et ta on saanud ja tarninud kaupu vastavalt artikli 14a lõikele 1.“;

(25) Artiklit 369r muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 1 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) kui kõnealune maksukohustuslane rikub pidevalt käesoleva erikorra seotud eeskirju ja kui selle korra kasutamine ei ole artikli 369m lõike 4 kohaselt kohustuslik.“;

(b) lõike 3 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) kui kõnealune maksukohustuslane rikub pidevalt käesoleva erikorra seotud eeskirju ja kui selle korra kasutamine ei ole artikli 369m lõike 4 kohaselt kohustuslik.“;

(c) lisatakse uus lõige 4:

„4. Kui erikorra kasutamine on artikli 369m lõike 4 kohaselt kohustuslik, võtavad registreerimisliikmesriigid asjakohaseid meetmeid, välja arvatud registrist kustutamine, kui maksukohustuslane ei täida pidevalt käesoleva erikorra seotud eeskirju.“

(26) Artikli 369t lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui käibedeklaratsioonis on vaja teha muudatusi pärast kuupäeva, mil deklaratsioon tuli esitada vastavalt artiklile 369s, lisatakse need muudatused järgmisse deklaratsiooni kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil algne deklaratsioon oli vaja esitada vastavalt artiklile 369s. Selles järgmises käibedeklaratsioonis märgitakse asjaomane tarbimisliikmesriik, maksustamisperiood ja käibemaksusumma, mille puhul muudatus on vajalik.“

(27) XII jaotise 6. peatükki lisatakse 5. jagu:

„5. jagu

Oma kaupade üleviimise erikord

Artikkel 369xa

Käesolevas jaos kasutatakse järgmisi mõisteid, ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist:

- 1) „oma kaupade üleviimine“ – kaupade üleviimine teise liikmesriiki vastavalt artikli 17 lõikele 1, sealhulgas artikli 14a lõike 3 kohane üleviimine, mis ei hõlma kapitalikaupade üleviimist, nagu need on määratlenud liikmesriik, kuhu kaubad lähetatakse või veetakse vastavalt artikli 189 punktile a, ega selliste kaupade üleviimist, mille puhul ei ole selles liikmesriigis täielikku mahaarvamisõigust.
- 2) „registreerimisliikmesriik“ – liikmesriik, mille territooriumil on maksukohustuslase ettevõtte asukoht või, kui maksukohustuslase ettevõtte asukoht on väljaspool ühendust, siis liikmesriik, kus on selle maksukohustuslase püsiv tegevuskoht.

Kui maksukohustuslase ettevõtte asukoht on väljaspool ühendust, aga tal on ühenduses rohkem kui üks püsiv tegevuskoht, loetakse registreerimisliikmesriigiks seda püsiva tegevuskohaga liikmesriiki, mille kohta

maksukohustuslane märgib, et ta kasutab seal käesolevat erikorda. Selline otsus on maksukohustuslase suhtes siduv vastaval kalendriaastal ning kahel sellele järgneval kalendriaastal.

Kui maksukohustuslase ettevõtte asukoht ei ole ühenduses ja tal ei ole seal püsivat tegevuskohta, on registreerimisliikmesriik see liikmesriik, kust kauba lähetamine või vedu algab. Kui kauba lähetamine või vedu algab rohkem kui ühest liikmesriigist, märgib maksukohustuslane, milline neist liikmesriikidest on registreerimisliikmesriik. Selline otsus on maksukohustuslase suhtes siduv vastaval kalendriaastal ning kahel sellele järgneval kalendriaastal.

Artikkel 369xb

Liikmesriigid lubavad igal maksukohustuslasel, kes viib üle oma kaupu, kasutada käesolevat erikorda.

Käesolevat erikorda kohaldatakse kõigi oma kaupade üleviimiste suhtes, mida teostab käesoleva korra kohaselt registreeritud maksukohustuslane.

Artikkel 369xc

Maksukohustuslane teavitab registreerimisliikmesriiki, kui ta alustab käesoleva erikorraga hõlmatud maksustatavat tegevust ning kui ta sellise tegevuse lõpetab või kui ta muudab seda tegevust viisil, et see maksukohustuslane ei vasta enam käesoleva erikorra kasutamise tingimustele. Maksukohustuslane edastab selle teabe elektrooniliselt.

Artikkel 369xd

Käesolevat erikorda kasutav maksukohustuslane peab käesoleva erikorra raames maksustatavate tehingute läbiviimiseks olema käibemaksukohustuslasena registreeritud ainult registreerimisliikmesriigis. Selleks kasutab liikmesriik individuaalset käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit, mis maksukohustuslasele on juba tema kohustustega seoses siseriikliku süsteemi kohaselt antud.

Artikkel 369xe

Registreerimisliikmesriik arwab maksukohustuslase erikorra kohaldamisalast välja mis tahes järgmisel juhul:

- (a) kui asjaomane maksukohustuslane teatab, et ta ei teosta enam käesoleva erikorraga hõlmatud oma kaupade üleviimist;
- (b) võib muul viisil oletada, et asjaomase maksukohustuslase käesoleva erikorraga hõlmatud maksustatav tegevus on lõppenud;
- (c) asjaomane maksukohustuslane ei vasta enam käesoleva erikorra kasutamiseks vajalikele tingimustele;
- (d) asjaomane maksukohustuslane rikub pidevalt käesoleva erikorra eeskirju.

Artikkel 369xf

Käesolevat erikorda kasutav maksukohustuslane esitab registreerimisliikmesriigile elektrooniliselt käibedeklaratsiooni iga kuu kohta, olenemata sellest, kas käesoleva erikorra hõlmatud kaupade üleviimised on toimunud või mitte. Käibedeklaratsioon esitatakse deklaratsiooniga hõlmatud maksustamisperioodile järgneva kuu lõpuks.

Artikkel 369xg

1. Käibedeklaratsioonis märgitakse artiklis 369xd osutatud käibemaksukohustuslasena registreerimise number ja iga liikmesriigi kohta, kuhu kaubad lähetatakse või üle viiakse, käesoleva erikorra hõlmatud üleviimiste käibemaksuta koguväärtus, mille puhul maksustatav teokoosseis tekkis maksustamisperioodil.

Käibedeklaratsioon peab sisaldama ka varasemate maksustamisperioodidega seotud muudatusi vastavalt käesoleva artikli lõikele 3.

2. Kui kaup lähetatakse või veetakse muudest liikmesriikidest kui registreerimisliikmesriik, peab käibedeklaratsioon sisaldama ka käesoleva erikorra kohaldamisalasse kuuluvate üleviimiste käibemaksuta koguväärtust iga liikmesriigi kohta, kust kaup on lähetatud või veetud.

Käibedeklaratsioon peab sisaldama ka iga sellise liikmesriigi antud individuaalset käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit või maksuviitenumbrit, kust kaup on lähetatud või veetud, kui see on olemas. Käibedeklaratsioon peab sisaldama käesolevas lõikes osutatud teavet nende liikmesriikide kaupa välja tooduna, kuhu kaubad lähetatakse või veetakse.

3. Kui käibedeklaratsioonis on vaja teha muudatusi pärast kuupäeva, mil deklaratsioon tuli esitada vastavalt artiklile 369xf, lisatakse need muudatused järgmisel deklaratsiooni kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil algne deklaratsioon oli vaja esitada vastavalt artiklile 369xf. Selles järgmises käibedeklaratsioonis märgitakse asjaomane liikmesriik, kuhu kaubad lähetatakse või veetakse, maksustamisperiood ja maksustatav summa, mille puhul muudatus on vajalik.

Artikkel 369xh

1. Käibedeklaratsioon koostatakse eurodes.

Liikmesriigid, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, võivad nõuda, et käibedeklaratsioon koostataks nende riigi valuutas.

Kui kaupu on tarnitud või teenuseid on osutatud muudes valuutades, kasutab käesolevat erikorda kasutav maksukohustuslane käibedeklaratsiooni koostamisel maksustamisperioodi viimasel päeval kehtinud vahetuskurssi.

2. Ümberarvestamisel kasutatakse vahetuskursse, mis Euroopa Keskpank on kõnealuse päeva kohta avaldanud, või kui selle päeva kohta ei ole kurssi avaldatud, siis järgmise avaldamispäeva vahetuskursse.

Artikkel 369xi

Käesoleva erikorra kohaldamisel on kaupade ühendusesisene soetamine liikmesriigis, kuhu kaubad lähetatakse või veetakse, maksust vabastatud.

Artikkel 369xj

Käesolevat erikorda kasutav maksukohustuslane ei või käesoleva erikorra hõlmatud maksustatava tegevuse puhul deklareerida selle korra käibedeklaratsioonis käibemaksu, mida võib käesoleva direktiivi artikli 168 kohaselt maha arvata liikmesriikides, kuhu või kust kaubad lähetatakse või veetakse. Olenemata direktiivi 86/560/EMÜ artikli 1 punktist 1 ning direktiivi 2008/9/EÜ artikli 2 punktist 1, artiklist 3 ja artikli 8 lõike 1 punktist e, tehakse asjaomasele maksukohustuslasele tagasimakse vastavalt kõnealustele direktiividele. Direktiivi 86/560/EMÜ artikli 2 lõikeid 2 ja 3 ning artikli 4 lõiget 2 ei kohaldata nende tagasimaksete suhtes, mis on seotud käesoleva erikorraga hõlmatud kaupadega.

Kui käesolevat erikorda kasutav maksukohustuslane peab end registreerima liikmesriigis käesoleva erikorraga hõlmamata tegevusega seoses, arvab ta artikli 250 kohaselt esitatavas käibedeklaratsioonis maha käibemaksu, mis on tekkinud selles liikmesriigis seoses talle selles liikmesriigis tarnitud kaubaga või osutatud teenustega.

Artikkel 369xk

1. Käesolevat erikorda kasutav maksukohustuslane peab selle erikorraga hõlmatud oma kaupade üleviimiste üle arvestust. Arvestusandmed peavad olema piisavalt üksikasjalikud, et selle liikmesriigi maksuhalduril, kust ja kuhu kaup on lähetatud või veetud, oleks võimalik kontrollida käibedeklaratsiooni õigsust.

2. Lõikes 1 nimetatud arvestusandmed tuleb liikmesriigile, kust ja kuhu kaup on lähetatud või veetud, ja registreerimisliikmesriigile taotluse korral elektrooniliselt kättesaadavaks teha.

Neid andmeid säilitatakse viis aastat alates oma kaupade üleviimise aasta 31. detsembrist.“

Artikkel 3

Direktiivi 2006/112/EÜ muudatused, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2026

Direktiivi 2006/112/EÜ muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 243 lõige 3 jäetakse välja.
- (2) Artikli 262 lõige 2 jäetakse välja.

Artikkel 4

Direktiivi 2006/112/EÜ muudatused, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2028

Direktiivi 2006/112/EÜ muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 42 punkt b asendatakse järgmisega:

- „b) kauba soetaja on täitnud artiklis 265 sätestatud kohustused seoses andmete edastamisega ühendusesisese soetamise kohta.“
- (2) Artikli 138 lõige 1a asendatakse järgmisega:
- „1a. Käesoleva artikli lõikes 1 ette nähtud maksuvabastust ei kohaldata juhul, kui tarnija ei ole täitnud artiklites 262 ja 263 ette nähtud kohustust esitada andmed ühendusesiseste tehingute kohta või esitatud andmed ei sisalda artiklis 264 nõutavat õiget teavet selle tarne kohta, välja arvatud juhul, kui tarnija saab nõuetekohaselt põhjendada oma võimalikke puuduseid pädevaid asutusi rahuldaval viisil.“
- (3) Artikkel 218 asendatakse järgmisega:
- „Käesoleva direktiivi kohaldamisel väljastatakse arved struktureeritud elektroonilises vormingus. Liikmesriigid võivad siiski aktsepteerida paberkandjal või muus vormis dokumente arvetena tehingute kohta, mille suhtes ei kohaldata XI jaotise 6. peatükis sätestatud aruandluskohustust. Liikmesriigid lubavad väljastada e-arveid, mis vastavad e-arveldamise Euroopa standardile ja selle süntaksite loetelule vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2014/55/EL. Maksukohustuslaste e-arvete väljastamiseks ja nende edastamiseks ei ole vaja maksuhalduri eelnevat kohustuslikku luba ega kontrolli.“
- (4) Artikli 222 esimene lõik asendatakse järgmisega:
- „Kui tarnitakse kaupu artiklis 138 sätestatud tingimustel või tarnitakse kaupu või osutatakse teenuseid, mille eest vastavalt artiklitele 194 ja 196 peab käibemaksu tasuma isik, kellele kaupu tarnitakse või teenuseid osutatakse, väljastatakse arve hiljemalt maksustatava teokoosseisu tekkimisele järgneva kahe tööpäeva jooksul.“
- (5) Artikkel 223 jäetakse välja.
- (6) Artiklisse 226 lisatakse punktid 16, 17 ja 18:
- „16) korrigeeriva arve puhul järjenumber, mis tähistab parandatud arvet, nagu on osutatud punktis 2;
- 17) tarnija pangakonto IBAN-number, millele arve tasumine krediteeritakse. Kui IBAN-number ei ole kättesaadav, mis tahes muu tunnus, mis üheselt identifitseerib pangakonto, millele arve krediteeritakse;
- 18) kuupäev, mil kaupade tarnimise või teenuste osutamise eest tuleb tasuda, või kui on kokku lepitud osalised maksed, siis iga makse kuupäev ja summa.“
- (7) XI jaotise 6. peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:
- „6. PEATÜKK
- Digitaalse aruandluse nõuded“.**
- (8) XI jaotise 6. peatükki lisatakse 1. jagu:
- „1. jagu**
- Digitaalse aruandluse nõuded maksukohustuslaste vahel tasu eest tehtavate piiriüleste kaubatarnete ja teenuste osutamise puhul“**
- (9) Artiklit 262 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Iga käibemaksukohustuslasena registreeritud maksukohustuslane esitab liikmesriigile, kus on tema asukoht või kus ta on käibemaksukohustuslasena registreeritud, iga artikli 138 kohaselt tehtud kaubatarne ja üleviimise kohta, iga artikli 20 kohase kaupade ühendusesisese soetamise kohta ja iga teenuse osutamise kohta, mis on maksustatav muus liikmesriigis kui see, kus tarnija asub, järgmised andmed:“

(10) Artikkel 263 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 263

1. Artikli 262 lõikes 1 osutatud andmed edastatakse maksukohustuslase iga üksiku tehingu kohta hiljemalt kahe tööpäeva jooksul pärast arve väljastamist või pärast kuupäeva, mil arve tuli väljastada, kui maksukohustuslane ei täida arve väljastamise kohustust. Andmed edastab maksukohustuslane või tema nimel tegutsev kolmas isik. Liikmesriigid näevad ette elektroonilised vahendid selliste andmete esitamiseks.

Liikmesriigid lubavad edastada andmeid e-arvetelt, mis vastavad e-arveldamise Euroopa standardile ja selle süntaksite loetelule vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2014/55/EL.

Liikmesriigid võivad lubada e-arvete andmete edastamist, kasutades muid andmevorminguid, mis tagavad koostalitlusvõime e-arveldamise Euroopa standardiga.

2. Ühtne elektrooniline sõnum lõikes 1 osutatud andmete esitamiseks määratakse kindlaks määruse (EL) nr 904/2010 artikli 58 lõikes 2 sätestatud korras.“

(11) Artikkel 264 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 264

Artikli 263 kohaselt edastatud andmed sisaldavad kõiki järgmisi andmeid:

- (a) artikli 226 punktides 1–4, 6, 8–11a, 16, 17 ja 18 osutatud teave;
- (b) artikli 138 lõike 2 punktis c nimetatud kaubatarnete puhul, mille käigus kaubad toimetati teise liikmesriiki, tarne artikli 76 kohaselt kindlaksmääratud koguväärtus.“

(12) Artikkel 265 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 265

Artiklis 42 nimetatud kaupade ühendusesisese soetamise puhul märgib maksukohustuslane, kes on käibemaksukohustuslasena registreeritud liikmesriigis, mis andis sellele isikule soetamisel kasutatud käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit, edastatavates andmetes:

- a) kõnealuses liikmesriigis sellele isikule antud käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit, mille alusel ta soetas kaubad ja tegi järgneva kaubatarne;
- b) maksukohustuslase poolt tehtud järgneva tarne saajale liikmesriigis, kus on kaupade lähetamise või veo sihtkoht, antud käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit;

- c) maksukohustuslase iga tarne käibemaksuta väärtuse liikmesriigis, kus kaupade lähetamine või vedu lõppes.“

(13) Artikkel 266 jäetakse välja.

(14) Artikkel 267 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 267

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et isikud, kes artikli 194 või 204 kohaselt loetakse olevat kohustatud käibemaksu tasuma maksukohustuslase asemel, kelle asukoht ei ole kõnealuse riigi territooriumil, täidavad käesolevas peatükis sätestatud andmete esitamise kohustust.“

(15) Artikkel 268 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 268

Liikmesriigid nõuavad, et maksukohustuslased, kes tegelevad nende territooriumil kaupade ühendusesisese soetamisega või artikli 21 või 22 kohaselt sellisena käsitatavate tehingutega, esitaksid nende tehingute kohta andmed vastavalt käesolevale peatükile.“

(16) Artiklid 269, 270 ja 271 jäetakse välja.

(17) XI jaotise 6. peatükki lisatakse 2. jagu:

„2. jagu

Digitaalse aruandluse nõuded tasu eest kaubatarnete ja teenuste osutamise puhul maksukohustuslaste vahel liikmesriigi territooriumil

Artikkel 271a

1. Liikmesriik võib nõuda, et tema territooriumil käibemaksukohustuslasena registreeritud maksukohustuslased saadavad oma maksuhaldurile elektrooniliselt andmeid selle riigi territooriumil teistele maksukohustuslastele tasu eest tarnitud kaupade ja osutatud teenuste kohta.

2. Liikmesriik võib nõuda, et tema territooriumil käibemaksukohustuslasena registreeritud maksukohustuslased saadavad oma maksuhaldurile elektrooniliselt andmeid muude kui käesoleva artikli lõikes 1 ja artiklis 262 osutatud maksustatavate tehingute kohta.

Artikkel 271b

Kui liikmesriik nõuab andmete edastamist vastavalt artiklile 271a, edastab maksukohustuslane või maksukohustuslase nimel tegutsev kolmas isik need andmed tehingupõhiselt hiljemalt kahe tööpäeva jooksul pärast arve väljastamist või pärast kuupäeva, mil arve tuli väljastada, kui maksukohustuslane ei täida arve väljastamise kohustust. Liikmesriigid lubavad edastada andmeid e-arvetelt, mis vastavad e-arveldamise Euroopa standardile ja selle süntaksite loetelule vastavalt direktiivile 2014/55/EL.

Liikmesriigid võivad lubada andmete edastamist e-arvetest, kasutades muid andmevorminguid.

Artikkel 271c

Hiljemalt 31. märtsiks 2033 esitab komisjon liikmesriikide esitatud teabe põhjal nõukogule aruande käesolevas jaos sätestatud siseriiklike aruandlusnõuete toimimise kohta. Kõnealuses aruandes hindab komisjon vajadust täiendavate ühtlustamismeetmete järele ja teeb vajaduse korral selliste meetmete kohta asjakohase ettepaneku.“

(18) Artikkel 273 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 273

Liikmesriigid võivad maksukohustuslaste riigisiseste ja liikmesriikidevaheliste tehingute võrdse kohtlemise põhimõtet järgides kehtestada käibemaksu nõuetekohaseks kogumiseks ning maksudest kõrvalehoidmise ärahoidmiseks vajalikuks peetavaid muid kohustusi, tingimusel et sellised kohustused ei too liikmesriikidevahelises kaubanduses kaasa formaalsusi piiriületamisel.

Esimeses lõigus sätestatud võimalust ei või kasutada selleks, et kehtestada täiendavaid arvete esitamise kohustusi lisaks 3. peatükis sätestatud kohustustele ega rakendada täiendavaid aruandluskohustusi lisaks XI jaotise 6. peatükis sätestatud kohustustele.“

Artikkel 5

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu käesoleva direktiivi artikli 1 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ja avaldavad need hiljemalt 31. detsembriks 2023. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad neid norme alates 1. jaanuarist 2024.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Liikmesriigid määravad sellise viitamise viisi.

2. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad 31. detsembriks 2024 käesoleva direktiivi artikli 2 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid.

Nad kohaldavad neid norme alates 1. jaanuarist 2025.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Liikmesriigid määravad sellise viitamise viisi.

3. Liikmesriigid võtavad vastu käesoleva direktiivi artikli 3 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ja avaldavad need hiljemalt 31. detsembriks 2025.

Nad kohaldavad neid norme alates 1. jaanuarist 2026.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Liikmesriigid määravad sellise viitamise viisi.

4. Liikmesriigid võtavad vastu käesoleva direktiivi artikli 4 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ja avaldavad need hiljemalt 31. detsembriks 2027.

Nad kohaldavad neid norme alates 1. jaanuarist 2028.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Liikmesriigid määravad sellise viitamise viisi.

5. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 6

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 7

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*